

ODREDBE ZA PROVOĐENJE

Na temelju članka 109. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 153/13. i 65./17.), Odluke o izradi Urbanističkog plana uređenja naselja Podhumlje jug („Službeni glasnik Grada Komiža“, broj 2/18) i članka 29. i 79. Statuta Grada Komiže („Službeni glasnik Grada Komiža“, broj 6/09, 6/10, 2/13 i 4/13), Gradsko vijeće Grada Komiže na svojoj __ sjednici, održanoj _____ godine donosi

ODLUKU

o donošenju Urbanističkog plana naselje Podhumlje jug

Članak 1.

- (1) Donosi se Urbanistički plan uređenja naselje Podhumlje jug (u daljnjem tekstu: Urbanistički plan).
- (2) Urbanistički plan utvrđuje osnovne uvjete korištenja i namjene javnih i drugih površina naselja te ostalu prometnu, uličnu i komunalnu mrežu kao i smjernice za oblikovanje, korištenje i uređenje prostora.
- (3) Urbanistički plan obuhvaća naselje Podhumlje jug, ukupne površine 5,50 ha u potpunosti smještenog na kopnu. Dio obuhvata naselja Podhumlje jug nalazi se zaštićenom obalnom pojasu.
- (4) Granica obuhvata Urbanističkog plana ucrtana je u grafičkom dijelu elaborata Urbanističkog plana u mjerilu 1:1.000.

Članak 2.

- (5) Urbanistički plan sastavni je dio ove Odluke i sadržan je u elaboratu „Urbanistički plan naselje Podhumlje jug“ izrađenom od strane tvrtke URBOS d.o.o., broj elaborata .....a sastoji se od slijedećeg:

Knjiga 1.

I TEKSTUALNI DIO

Izvod iz sudskog registra

Suglasnost za upis u sudski registar nadležnog Ministarstva

Rješenje o upisu u Imenik ovlaštenih arhitekata i inženjera u graditeljstvu za odgovornu osobu u pravnoj osobi (Gordana Radman, dipl.ing.arh.)

Imenovanje odgovornog voditelja

ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. UVJETI ODREĐIVANJA I RAZGRANIČAVANJA POVRŠINA JAVNIH I DRUGIH NAMJENA
2. UVJETI SMJEŠTAJA GRAĐEVINA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI
3. UVJETI SMJEŠTAJA GRAĐEVINA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI
4. UVJETI I NAČIN GRADNJE STAMBENIH GRAĐEVINA
5. UVJETI UREĐENJA ODNOSNO GRADNJE, REKONSTRUKCIJE I OPREMANJA PROMETNE, TELEKOMUNIKACIJSKE I KOMUNALNE MREŽE S PRIPADAJUĆIM OBJEKTIMA I POVRŠINAMA
  - 5.1 Uvjeti gradnje prometne mreže
    - 5.1.1 Javna parkirališta i garaže
    - 5.1.2 Trgovi i druge veće pješačke površine
  - 5.2 Uvjeti gradnje telekomunikacijske mreže

- 5.3 Uvjeti gradnje komunalne infrastrukturne mreže
- 5.3.1 Elektroenergetska mreža
- 5.3.2 Vodoopskrba i odvodnja
- 6. UVJETI UREĐENJA JAVNIH ZELENIH POVRŠINA
- 7. MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA I GRAĐEVINA I AMBIJENTALNIH VRIJEDNOSTI
- 8. POSTUPANJE S OTPADOM
- 9. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ
- 10. MJERE PROVEDBE URBANISTIČKOG PLANA
- 10.1 Obveza izrade akata, studija i poštovanja pravilnika
- 10.2 Obveza izrade detaljnih planova uređenja

II **GRAFIČKI DIO**

1.1	Korištenje i namjena površina	1:1000
2.	Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža:	
2.1	Prometna i ulična mreža	1:1000
2.2	Vodoopskrba	1:1000
2.3	Odvodnja otpadnih voda	1:1000
2.4	Elektroenergetska i telekomunikacijska mreža	1:1000
3.	Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora	1:1000
4.	Oblici korištenja, način i uvjeti gradnje	1:1000

Knjiga 2.

III **OBVEZNI PRILOZI URBANISTIČKOG PLANA**

A OBRAZLOŽENJE URBANISTIČKOG PLANA

1. POLAZIŠTA

- 1.1 Položaj, značaj i posebnosti dijela naselja, odnosno dijela naselja u prostoru Grada Komiža
  - 1.1.1 Osnovni podaci o stanju u prostoru
  - 1.1.2 Prostorno razvojne značajke
  - 1.1.3 Infrastrukturna opremljenost
  - 1.1.4 Zaštićene prirodne, kulturno – povijesne cjeline i ambijentalne vrijednosti i posebnosti
  - 1.1.5 Ocjena mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje
- 2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA
- 3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA
  - 3.1 Program gradnje i uređenja prostora
  - 3.2 Osnovna namjena prostora
  - 3.3 Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu, način korištenja i uređenja površina
  - 3.4 Prometna i ulična mreža
  - 3.5 Komunalna infrastrukturna mreža
  - 3.6 Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina
    - 3.6.1 Uvjeti i način gradnje
    - 3.6.2 Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti kulturno – povijesnih i ambijentalnih cjelina
  - 3.7 Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš

- B STRUČNE PODLOGE NA KOJIMA SE TEMELJE PROSTORNO PLANSKA RJEŠENJA
 C STRATEŠKA STUDIJA UTJECAJA NA OKOLIŠ
 D POPIS SEKTORSKIH DOKUMENATA I PROPISA
 E ZAHTJEVI I MIŠLJENJA
 F IZVJEŠĆE O PRETHODNIM I JAVNIM RASPRAVAMA
 G EVIDENCIJA POSTUPKA IZRADE I DONOŠENJA URBANISTIČKOG PLANA
H SAŽETAK ZA JAVNOST
 I OSTALO

Članak 3.

(1) Provedba Urbanističkog plana temeljit će se na ovim Odredbama kojima se definira namjena i korištenje prostora, način i uvjeti gradnje te zaštita vrijednih područja unutar obuhvata Urbanističkog plana. Svi uvjeti kojima se regulira buduće uređivanje prostora u granicama obuhvata Urbanističkog plana sadržani su u tekstualnom i grafičkom dijelu Urbanističkog plana, koji predstavljaju cjelinu za tumačenje svih planskih postavki.

1. UVJETI ODREĐIVANJA I RAZGRANIČAVANJA POVRŠINA JAVNIH I DRUGIH NAMJENA

Članak 4.

(1) Organizacija, uvjeti i načini uređivanja prostora se utvrđuju namjenom površina i uvjetima za korištenje, uređenje i zaštitu prostora. Namjena površina utvrđuje dopuštene djelatnosti koje se mogu odvijati u nekoj zoni obuhvata plana. Namjena površina može biti isključiva ili mješovita. Isključiva namjena se određuje za zone kultiviranog zelenila u funkciji poljoprivrede te površine infrastrukturnih sustava (kolno pješačke, pješačke). Mješovita namjena određuje se za zaštićene stambeno – gospodarske sklopove, oznake M1 kao i za pretežito stambenu namjenu izvan zona zaštite, oznake M2. Unutar mješovite namjene dopušteno je i poželjno miješanje više djelatnosti od je jedna prevladavajuća – pretežito stambena. Mješovite namjene koje uključuju međusobno kompatibilne djelatnosti pridonose fleksibilnosti prostornog rješenja u pogledu kapaciteta, doprinose upotpunjavanju ponude za obnovu eko-etno sklopova i poželjnim socijalnim obilježjima prostora.

(2) Kako je prikazano u grafičkom dijelu elaborata Urbanističkog plana, kartografski prikaz broj 1.1 „Korištenje i namjena površina“ u mjerilu 1:1000, određene su slijedeće površine:

1. Mješovita namjena (oker)	
▪ mješovita – stambeno-gospodarski sklopovi	M1
▪ mješovita – pretežito stambena	M2
2. Kultivirane zelene površine (svijetlo zelena)	
▪ Kultivirane zelene površine – poljoprivredne površine	Z
3. Površine infrastrukturnih sustava (bijelo-crna)	
▪ kolno-pješačke površine	
▪ pješačke površine	

M1 – zaštićeni stambeno gospodarski sklopovi

Unutar granica područja mješovite namjene (M1), uz stambenu namjenu, dozvoljene su i

sljedeće djelatnosti:

- turističke djelatnosti u vidu turističkih usluga koje građani pružaju u svojim domaćinstvima (soba, apartman, studio apartman, vile za turizam i sl.).
- ugostiteljske djelatnosti (konobe, kušaonice)
- pružanje osobnih usluga (intelektualne, zdravstvene, terapijske, njega tijela i sl.)
- trgovina do 100 m²
- tihi obrti, posebno oni koji su nadopuna sadržajima turističke ponude (kreativne radionice, atelje i sl.)
- ugostiteljski objekti iz skupine restorana

M2 - pretežito stambena namjena;

Ove površine namijenjene su za uređenje građevnih čestica za potrebe izgradnje stambenih i stambeno-poslovnih građevina s mogućim pratećim sadržajima koji ne ometaju stanovanje. Pod stambeno poslovnom građevinama smatraju se građevine u kojima se pored stambene obavlja poslovna djelatnost ili djelatnost poslovnog karaktera kod kojih se ne javljaju buka, zagađenje zraka, vode i tla te ostali štetni utjecaji po ljudsko zdravlje i okoliš uključivo i prostore za smještaj gostiju u vidu turističkih usluga koje građani pružaju u svojim domaćinstvima (soba, apartman, studio apartman, vile za iznajmljivanje) uslužne, intelektualne, bankarske, poštanske, ugostiteljske; konobe, kušaonice, restorani, manje servisne, manje trgovačke – do 100 m², tihi obrti, posebno oni koji su nadopuna sadržajima turističke ponude; kreativne radionice, ateljei i sl.).

Stambene i stambeno-poslovne građevine iz stavka (2), točke 1. ovog članka moguće je graditi kao jednoobiteljske i višeobiteljske građevine.

Jednoobiteljske građevine su građevine sa maksimalno 2 stambene jedinice. Višeobiteljske stambene građevine su građevine sa maksimalno 3 stambene jedinice.

Z – kultivirane zelene površine;

(1) Ove površine namijenjene su za uređenje i korištenje (rekultivaciju) postojećih zelenih poljoprivrednih površina. Kultivirane zelene površine u naselju predstavljaju kulturnu baštinu, bilo da su rezultat ljudskog djelovanja u prošlosti (poljoprivredne površine) ili se radi o prirodnom krajoliku koji stvara zelene cenzure između postojećih zaselaka i čuva pejzažne karakteristike prostora. Kultivirane površine sa suhozidima potrebno je sačuvati od bilo kakve izgradnje.

Prometne površine označene su na kartografskom prikazu 1.1 „Korištenje i namjena površina“, te na kartografskom prikazu 2.1 „Prometna i ulična mreža“ u mjerilu 1:1000.

Prema funkcionalnom značaju razlikuju se sljedeće razine prometnica:

- kolno-pješačke prometnice
- pješačke površine

Pješačke površine namijenjene su pješačkim komunikacijama unutar obuhvata Urbanističkog plana i šire.

- (3) Tablica 1. Iskaz planirane namjene površina obuhvata URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA NASELJA PODHURLJA JUG

Namjena površina	površina (m ²)	Postotak (kopno)
	kopno	(%)
a) Pri Ivčevo i Pribacićevo		
1. Mješovita M1, M2-pretežito stambena	11488	/
2. Kultivirane zelene površine	5945	/
3. Kolno-pješačke površine	1020	/
4. Pješačke površine	600	/
Ukupno:	19 053 m²	34,6%
b) Pri Bucatovo		
1. Mješovita M1, M2-pretežito stambena	13320	/
2. Kultivirane zelene površine	1196	/
3. Kolno-pješačke površine	283	/
4. Pješačke površine	921	/
Ukupno:	15 720 m²	28,6%
c) Sklop Doimi		
1. Mješovita M1, M2-pretežito stambena	2221	/
2. Pješačke površine	157	/
Ukupno:	3 228 m²	5,9%
d) Primulićevo		
1. Mješovita M1, M2-pretežito stambena	15320	/
2. Kolno-pješačke površine	310	/
3. Pješačke površine	1366	/
Ukupno:	16 996 m²	30,9%
UKUPNO PO NAMJENI POVRŠINA		
1. Mješovita M1, M2-pretežito stambena	43199	76.4
2. Kultivirane zelene površine	7991	14.6
6. Kolno-pješačke površine	1613	2.6
7. Pješačke površine	3044	6.4
Ukupno Obuhvat plana:	54 997 m²	100%

- (4) Sve površine su izračunate na temelju digitalnog premjera geodetske podloge Urbanističkog plana u mjerilu 1:1000 pa su moguće razlike u mjerenju detaljnijih podloga ili mjerenja stvarnog terena, a što se ne smatra izmjenom Urbanističkog plana.

2. UVJETI SMJEŠTAJA GRAĐEVINA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

Članak 5.

- (1) Na području obuhvata UPU-a nisu planirane gospodarske djelatnosti u zasebnim građevinama. Smještaj građevina gospodarskih djelatnosti (ugostiteljsko turističkih, manjih trgovačkih, obrtnih, poslovnih i drugih kompatibilnih sadržaja) moguć je na površinama stambene i mješovite namjene kao nadopuna osnovnoj djelatnosti, a prema odredbama propisanim za svaku pojedinu zonu.

(2) U sklopu zona mješovite namjene moguća je uređenje sadržaja u sklopu građevina- stambeno - poslovne namjene, usklađene s prostornim i funkcionalnim obilježjima sklopova naselja. To se pretežno odnosi na preradu, proizvodnju i prodaju poljoprivrednih proizvoda te mogućnost gradnje manjih trgovačkih sadržaja. Građevine se grade i uređuju prema uvjetima za gradnju građevina u člancima 7., 8., 9. i 10.

(3) U sklopu zona mješovite namjene moguća je gradnja građevina i sadržaja ugostiteljsko-turističke namjena usklađene s prostornim i funkcionalnim obilježjima sklopova naselja. To se pretežno odnosi na uređenje pojedinačnih građevina ili sklopova ugostiteljsko-turističke namjene kao specifične eko-etno ponude bazirane na ponudi lokalne kulture, smještaja, gastronomske i ostale ponude. Građevine se grade i uređuju prema uvjetima za gradnju objekata u člancima 7., 8., 9. i 10.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GRAĐEVINA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Članak 6.

(1) Na području obuhvata Urbanističkog plana nije predviđena gradnja zasebnih građevina društvenih djelatnosti.

(2) Na području obuhvata Urbanističkog plana nije predviđena gradnja zasebnih građevina športske i rekreacijske namjene.

4. UVJETI I NAČIN GRADNJE STAMBENIH GRAĐEVINA

Članak 7.

(1) U sklopu opisa gradnje stambenih građevina određuju se uvjeti i načini gradnje za mješovitu namjenu-pretežito stambenu.

Detalniji opis uvjeta i načina gradnje određen je prema oblicima korištenja za 3 kategorije;

- A) održavanje i manji zahvati sanacije građevina (dovršeni dio naselja- konzervacija, rekonstrukcija)
- B) sanacija građevina i dijelova naselja - promjena stanja građevina (konzervacija, rekonstrukcija, rekompozicija)
- C) nova gradnja

Svaka izgrađena građevina označena je na kartografskom prikazu identifikacijskih kartica u Konzervatorskom laboratoru- podlozi za izradu Urbanističkog plana uređenja Podhumlje jug (TD 269/06-18 , Komiža – Split, 2018; u daljnjem tekstu: Konzervatorski elaborat.) koja je svrstava u jednu od skupina navedenih u ovom stavku.

(2) Načinima i uvjetima gradnje određene su dvije osnovna tipologije izgradnje;

- samostojeća građevina
- skupna gradnja-građevina u nizu

- **Samostojeća građevina** je građevina na jednoj čestici koja sa svih strana ima neizgrađen prostor vlastite građevne čestice, koja je udaljena od ruba čestice prema uvjetima iz plana, s mogućim otvorima na sve 4 strane građevine. Samostojeća stambena građevina ima najviše do tri stambene jedinice ili stambeno-poslovna

građevina kod koje površina namijenjena funkciji stanovanja prelazi 50% građevinske bruto površine građevine.

- **Skupna gradnja - građevina u nizu** je građevina na jednoj čestici koji se gradi minimalno do ruba dvije granice građevne čestice na način da svojim oblikovanjem omogući daljnju izgradnju u nizu na susjednim česticama i građevinama. Građevina mora biti oblikovana i projektirana na način da nema otvora na rubu granica čestica na kojoj je moguća gradnja sljedeće građevine. Građevina treba biti projektirana na način da bude usklađena sa susjednom građevinom u pogledu visine, volumena i pročelja prema javnoj površini. Uvjet za gradnju pojedinačne građevine u nizu je da minimalno uz jednu stranicu građevne čestice ima kontinuiranu javnu pješačku površinu i pristup kako je definirano na kartografskom prikazu br. 4. „*Oblici korištenja, način i uvjeti gradnje*“. Gradnja niza je fazna, moguće je graditi građevinu u nizu (sukladno pravnim aktima za građenje) na svim površinama mješovite namjene ukoliko zadovoljavaju odredbe ovog plana. Pojedinačna stambena građevina u nizu ima najviše do tri stambene jedinice ili stambeno-poslovna građevina kod koje površina namijenjena funkciji stanovanja prelazi 50% građevinske bruto površine građevine.

- (3) Jednoobiteljske stambene građevine su građevine sa maksimalno 2 stambene jedinice. Višeobiteljske stambene građevine su građevine sa maksimalno 3 stambene jedinice.
  - (4) U slučaju kad se od građevne čestice odvoji dio za gradnju javnih površina (kolne i kolno-pješačke prometne površine, pješačke površine i trgovi, športska i dječja igrališta, javni parkovi, odmorišta i zelene površine itd.) tada se koeficijenti izgrađenosti i koeficijenti iskorištenosti računaju prema izvornoj veličini čestice.
  - (5) Tlocrtna površina pod građevinom predstavlja vertikalnu projekciju svih otvorenih, zatvorenih i natkrivenih nadzemnih dijelova građevine.
  - (6) Uz stambene i stambeno poslovne građevine namijenjene za individualno stanovanje na istoj čestici mogu se graditi i pomoćne građevine prema uvjetima za gradnju glavnih građevina. Pomoćne građevine, koje se grade na istoj čestici sa glavnom građevinom i s istom čine funkcionalnu cjelinu, mogu biti najviše visine prizemlja uz maksimalnu tlocrtnu površinu do 50 m².
  - (7) Visina do vijenca krova građevine mjeri se po pročelju građevine do konačno uređenog terena uz zgradu na njegovom najnižem dijelu do visine vijenca. Visinom vijenca se smatra kota gornjeg ruba stropne konstrukcije posljednjeg/potkrovnog kata (etaže), odnosno vrha nadozida potkrovnog kata izvedenog u tom slučaju u obliku stambenog potkrovlja (Pk).
  - (8) Uvjeti uređenja građevinske parcele i oblikovanja građevine, infrastrukture i kulturnog krajobraza dati su u točki 25. ove Odluke (Mjere zaštite kulturne baštine), ovisno o smještaju pojedine građevine.
- A) Održavanje i manji zahvati sanacije građevina** - dovršeni dio naselja (konzervacija, rekonstrukcija)

Članak 8.

- 1) Za površine određene oblicima korištenja - održavanje i manji zahvati sanacije građevina - dovršeni dio naselja; konzervacija, rekonstrukcija, prikazane u u grafičkom prikazu 4. „*Oblici korištenja, način i uvjet gradnje*“ u mjerilu 1:1000, nije predviđena nova gradnja prema Konzervatorskom elaboratu.

- 2) U toj se zoni nalaže cjelovita zaštita povijesnih vrijednosti uz poštovanje tradicije i funkcije prostora i njegovih sadržaja. Sve građevinske intervencije na ovom području potrebno je strogo kontrolirati. Moguće je prilagođavanje novih funkcija i sadržaja suvremenim potrebama, uz minimalne intervencije u povijesne strukture (sanacija, konzervacija, konzervatorska rekonstrukcija, prezentacija). Za sve urbanističke i građevinske intervencije potrebno je od nadležnog tijela zatražiti posebne uvjete građenja u sklopu izdavanja lokacijske dozvole, odnosno predhodnu suglasnost u okviru postupka ishoda odobrenja za građenje. Osnovne zahvate u prostoru i na pojedinim prostornim elementima i njihovim dijelovima, koji ujedno odgovaraju potrebama zaštite i racionalnog korištenja prostora potrebno je svesti na:

konzervaciju:

- održavanje postojećeg stanja uz nužno dotjerivanje i uređenje
- očuvanje postojećeg stanja različitih vrijednih oblika uz niz zahvata na uređenju i prostornoj prezentaciji postojećih vrijednosti

rekonstrukciju:

- potpuno ili djelomično vraćanje uništenog poznatog oblika, elemenata ili njegova dijela

rekompozicija:

- uspostavljanje odgovarajućih odnosa između postojećih objekata, ambijenta, preoblikovanjem neprimjerenih rješenja i usklađivanjem odnosa.
- preoblikovanje okoliša uz prilagođavanje postojećim vrijednostima u prostoru

B) Sanacija građevina i dijelova naselja - promjena stanja građevina

(konzervacija, rekonstrukcija, obnova, rekompozicija)

Članak 9.

1) Za gradnju građevina mješovite namjene određene oblicima korištenja-sanacija građevina i dijelova naselja-promjena stanja građevina (konzervacija, rekonstrukcija, rekompozicija tj. obnova te interpolacija i integracija povijesnih struktura) prikazane u grafičkom prikazu 4.0 „*Oblici korištenja, način i uvjeti gradnje*“ u mjerilu 1:1000 primjenjuju se sljedeći uvjeti;

Veličina građevne čestice	Tipologija izgradnje	Koeficijent izgrađenosti -kig	Koeficijent iskorištenosti -kis (nadzemni)	Broj etaža	Najveća dopuštena visina (m)	Minimalna površina dvora, ozelenjenih dvorišta, vrtova, ili okućnica (%)
100 – 200 m ²	Skupna gradnja građevina u nizu	0.60	1.80	Po+Pr+1+Pk	8.0	30%
100 – 400 m ²	Samostojeći objekt	0.40	1.20	Po+Pr+1+Pk	8.0	40%

- Moguće je graditi jednu ili više građevina koje čine funkcionalnu cjelinu, te rekonstruirati postojeće građevine, stambene, stambeno poslovne i poslovne građevine sukladno članku 4. ovih odredbi.
- Maksimalna ukupna brutto razvijena površina građevine iznosi 300 m².

- Građevinu u nizu je moguće izgraditi do ruba susjedne čestice, ako na toj strani nema otvora te je planirana i projektirana na način da omogući naslanjanje susjedne građevine. Udaljenost od ruba čestice građevine u nizu iznosi s slobodne strane minimalno 2.0 m.
- Minimalna udaljenost od ruba čestice za samostojeće građevine iznosi 3,0 m.
- Obavezno uređenje dvora, ozelenjenog dvorišta, vrta ili okućnice prema tablici.
- Moguća je izgradnja ogradnog zida dvora ili ozelenjenog dvorišta u visini prve nadzemne etaže građevine po rubu čestice maksimalne visine do 3.0 m te ogradnog zida od kamena do visine od 1.5 m za ograđivanje čestice samostojeće građevine.
- Minimalna udaljenost građevine od prometne površine;
  - o 5 m - od ruba kolno-pješačke ulice
- Krov je moguće urediti kao ravni ili kosi nagiba 0-45 stupnjeva za jednostrešne te 30-45 stupnjeva za dvostrešne krovove
- Parkiranje vozila prema uvjetima iz članka 15. ovoga plana.
- priključak na komunalnu infrastrukturu se rješava u skladu s rješenjem infrastrukture sadržane u Urbanističkom planu (kartografski prikazi br. 2.1., 2.2., 2.3. i 2.4. u mj. 1:1000) i prema posebnim uvjetima tijela državne uprave, javnih poduzeća i pravnih osoba s javnim ovlastima.
- Izgradnja u zaštićenju cjelini zaseoka Podhumlje prema smjernicama Konzervatorskog elaborata – Knjige 2 i 3 – poglavlje XI. Identifikacijske kartice građevina.
- Za rekonstrukciju postojećih građevina primjenjuju se gore navedene odredbe ili ukoliko se radi o građevinskoj čestici čija je veličina manja ili veća od utvrđenog te je izgrađenost, te katnost veća od propisane zadržava se postojeća veličina čestice, postojeća izgrađenost te postojeći broj etaža građevine. Kod rekonstrukcije postojećih građevina može se zadržati postojeća udaljenost od javne prometne površine te ruba čestice.

C) Nova gradnja

Članak 10.

1) Za gradnju građevina mješovite namjene određene oblicima korištenja-nova gradnja prikazane u grafičkom prikazu 4.0 „*Oblici korištenja, način i uvjeti gradnje*“ u mjerilu 1:1000 primjenjuju se sljedeći uvjeti;

Veličina građevne čestice	Tipologija izgradnje	Koeficijent izgrađenosti -kig	Koeficijent iskorištenosti -kis (nadzemni)	Broj etaža	Najveća dopuštena visina (m)	Minimalna površina dvora, ozelenjenih dvorišta, vrtova, ili okućnica (%)
100 – 200 m ²	Skupna gradnja građevina u nizu	0.50	1.50	Po+Pr+1+Pk	8.0	35%
200 – 500 m ²	Samostojeći objekt	0.30	0.90	Po+Pr+1+Pk	8.0	45%

- Moguće je graditi jednu ili više građevina koje čine funkcionalnu cjelinu, te rekonstruirati postojeće građevine, stambene, stambeno poslovne i poslovne građevine sukladno članku 4. ovih odredbi.
- Maksimalna ukupna brutto razvijena površina građevine iznosi 300 m².
- Građevinu u nizu je moguće izgraditi do ruba susjedne čestice, ako na toj strani nema otvora te je planirana i projektirana na način da omogući naslanjanje susjedne

građevine. Udaljenost od ruba čestice građevine u nizu iznosi s slobodne strane minimalno 2.0 m.

- Minimalna udaljenost od ruba čestice za samostojeće građevine iznosi 3,0 m.
- Obavezno uređenje dvora, ozelenjenog dvorišta, vrta ili okućnice prema tablici.
- Moguća je izgradnja ogradnog zida dvora ili ozelenjenog dvorišta u visini prve nadzemne etaže građevine po rubu čestice maksimalne visine do 3.0 m te ogradnog zida od kamena do visine od 1.5 m za ograđivanje čestice samostojeće građevine.
- Minimalna udaljenost građevine od prometne površine;
  - o 5 m - od ruba kolno-pješačke ulice
- Krov je moguće urediti kao ravni ili kosi nagiba 0-45 stupnjeva za jednostrešne te 30-45 stupnjeva za dvostrešne krovove
- Parkiranje vozila prema uvjetima iz članka 15. ovoga plana.
- priključak na komunalnu infrastrukturu se rješava u skladu s rješenjem infrastrukture sadržane u Urbanističkom planu (kartografski prikazi br. 2.1., 2.2., 2.3.. i 2.4. u mj. 1:1000) i prema posebnim uvjetima tijela državne uprave, javnih poduzeća i pravnih osoba s javnim ovlastima.
- Prilikom gradnje nove građevine uređenje građevne čestice može se vršiti na način da se postojeći teren može izmijeniti najviše za 1,0 m.

Članak 11.

Tablica 2. Iskaz površina prema oblicima korištenja za URBANISTIČKI PLAN NASELJA PODHUMLJE JUG

oznaka prostorne jedinice	URBANA PRAVILA - ZONE	površine (m2) cca
A	Održavanje i manji zahvati sanacije građevina	2 304
B	Sanacija građevina i dijelova naselja - promjena stanja građevina	26 021
C	Nova gradnja	13 622
	UKUPNO:	41 947 m2

5. UVJETI UREĐENJA ODNOSNO GRADNJE , REKONSTRUKCIJE I OPREMANJA PROMETNE, TELEKOMUNIKACIJSKE I KOMUNALNE MREŽE S PRIPADAJUĆIM OBJEKTIMA I POVRŠINAMA

Članak 12.

(1) Urbanističkim planom su određeni infrastrukturni objekti i uređaji koji su prikazani u grafičkom dijelu elaborata Urbanističkog plana, kartografski prikazi broj 2.1 do 2.4.

(2) U ulici je obvezno osigurati međusobno usklađeno vođenja ostale infrastrukture (voda, odvodnja, TK kanalizacija i energetska kabel).

5.1. Uvjeti gradnje prometne mreže

Članak 13.

(1) Prometna i ulična mreža planiranog područja sastoji se kolno-pješačkih prometnica i pješačkih površina. Sa državne ceste (D-117) Vis-Podhumlje-Komiža, preko kolno-pješačkih prometnica osigurani su kolni i pješački pristupi planiranim sadržajima u obuhvatu Urbanističkog plana. Planirana prometna mreža prikazana je u grafičkom dijelu elaborata Urbanističkog plana, kartografski prikaz broj 2.1. „Promet“ u mjerilu 1:1.000.

(2) Koncept planirane prometne mreže za UPU naselja Podhumlje jug sastoji se od pristupnih kolno-pješačkih prometnica s javnim parkiralištima na ulazu u zaseoke (izvan obuhvata UPU-a); zone zaseoka su planirane kao zone s pretežito pješačkim karakterom.

(3) Kolno-pješačke prometnice

Širina kolno-pješačkih pristupnih prometnica je od cca 3.5 m do cca 5.5 m te se omogućava rekonstrukcija i proširenje kolno-pješačkih prometnica.

5.1.1 Javna parkirališta

Članak 14.

(1) **Promet u mirovanju** se rješava na ulazu u zaseoke uz pristupne kolno-pješačke prometnice izvan obuhvata UPU-a. Ukoliko postoji mogućnost pristupa i smještaja vozila moguće je riješiti prometne potrebe na čestici, a ukoliko nemaju uvjete ne moraju se predvidjeti parkirališna mjesta za postojeće građevine.

(2) Parkirališnih površina planirana je unutar građevinskog područja, ukupnog kapaciteta 6 parkirališnih mjesta.

(3) Uvjeti za parkirališna mjesta

- za stambenu građevinu; po 1 PM mjesto na svaki stan.
- za objekte poslovne, trgovačke, turističko-ugostiteljske namjene: po 1 PM na 60 m² netto površine građevine

(4) Na području ruralne cjeline Podhumlje promet u mirovanju potrebno je predvidjeti na uređenim parkiralištima izvan tradicijske strukture (parkirališta na prilazu naselju uz kolnopješačke prometnice). Ne dopušta se pretvaranje tradicijskih građevina u garaže.

5.1.2. Trgovi i druge veće pješačke površine

Članak 15.

Mreža pješačkih ulica

- (1) Mreža pješačkih ulica je detaljno prikazana na kartografskom prikazu 21. „Promet“ u mjerilu 1:1.000.
- (2) Širina postojećih i novoplaniranih pješačkih površina je od 1.5 – 4.0 m.
- (3) Sve naznačene pješačke površine moguće je rješavati kao čvrste (popločane) površine za kretanje pješaka sa zelenim oazama, drvoredima, trgovima, dvorovima, odmorištima i sl.
- (4) Planiranje i uređenje obaveznih novih javno pješačkih površina prikazanih na kartografskom prikazu 2.1. „Promet“ u mjerilu 1:1.000, se predviđa u javnom vlasništvu ili u privatnom vlasništvu uz pravo služnosti javnog prolaza i korištenja. Služe i kao pristupne prometnice do građevinskih čestica.
- (5) Izgradnja i uređenje pješačkih površina u zaštićenoj cjelini zaseoka Podhumlje prema posebnim uvjetima i prethodnom odobrenju nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara.

5.2. Uvjeti gradnje telekomunikacijske mreže

Članak 16.

(1) Prema urbanističkim kapacitetima određen je očekivani broj telekomunikacijskih priključaka za cca 75 obiteljskih kuća. Za svaku individualnu stambenu cjelinu planirane su potrebe od minimalno 2 telekomunikacijska priključka, što iznosi ukupno 150 tlk priključaka za planiranu zonu. Naravno, ovo je samo orijentaciona vrijednost.

Planirana je trasa DTK u trasi prometnica i pristupnih puteva na suprotnoj strani u odnosu na elektroenergetske kabele.

Na mjestu odvajanja k objektima su predviđeni tipski montažni kabelski zdenci u kojima se vrši račvanje instalacije i privod objektima. U glavnoj trasi treba predvidjeti dvije cijevi promjera 110 mm i dvije PEHD cijevi promjera 50 mm. Privode objektu osigurati sa dvije PEHD cijevi promjera 50 mm.

Na dijelu trase gdje energetski kabeli sijeku trasu DTK, treba osigurati zaštitu TK vodova od štetnog utjecaja elektroenergetskih kabela.

Na čvornim mjestima i na mjestima privoda u objekt treba predvidjeti kabelske zdence s poklopcima za pritisak 150 kN ako se ne očekuje promet teških motornih vozila, a 400 kN gdje se očekuje promet teških motornih vozila.

Uvod za objekte je planiran sa 2xPEHD Φ 50 mm. Jedna cijev služi za telefonske instalacije u objektima koje treba grupirati kroz usponske kolone stubišta na izvodni ormarić objekta. Na isti način izvesti izgradnju TV instalacije objekta kroz drugu cijev odgovarajućim koaksijalnim kabelima.

Iz kućnog uvodnog telefonskog kabelskog ormarića TKO za spoj sa vanjskim cijevima promjera 50 mm, ugraditi cijevi promjera Φ 40 mm.

Svi kabelski izvodi moraju biti smješteni u izvodne ormariće izrađene isključivo od izolacionog PE materijala.

Članak 17.

- (1) Ako se ukaže potreba za izgradnjom baznih postaja pokretnih telekomunikacija i antenskih sustava na antenskim prihvata, treba osigurati takvu mogućnost na krovu nakog od objekata u zoni obuhvata.
- (2) Za spajanje objekata na telekomunikacijsku mrežu treba izvršiti slijedeće:

- Potrebno je predvidjeti montažu UPS-a u prikladnu prostoriju površine cca 12m², po mogućnosti u javnom prostoru, s mogućnošću lakog priključka na javnu prometnicu. Izbjegavati kabinetsko-kontejnerske kućice koje su neprimjerene u sredini ruralnog karaktera. Ovim UPU nije definirana točna pozicija UPS-a, a može se po potrebi montirati i u zoni Podhumlje-sjever.
- izgraditi DTK s potrebnim brojem PVC cijevi Ø110mm i PEHD cijevi Ø50 mm.
- potrebno je osigurati koridore za trasu distributivne telekomunikacijske kanalizacije DTK.
- koridore telekomunikacijske infrastrukture planirati unutar koridora kolnih i kolno-pješačkih prometnica.
- planirane priključke treba izvesti u najbližem kabelskom zdencu što bliže komunikacijskom čvorištu.
- koridore telekomunikacijske infrastrukture planirati, unutar koridora kolnih i kolno-pješačkih prometnica.
- potrebno je voditi računa o postojećim trasama.
- pri planiranju odabrati trasu udaljeno u odnosu na elektroenergetske kabele.
- pri paralelnom vođenju DTK s ostalim infrastrukturnim instalacijama poštivati slijedeće minimalne udaljenosti:

DTK – energetski kabel do 10kV	0,5 m
DTK – energetski kabel do 35kV	1,0 m
DTK – energetski kabel preko 35kV	2,0 m
DTK – telefonski kabel Ø	0,5 m
DTK – vodovodna cijev promjera do 200mm	1,0 m
DTK – vodovodna cijev promjera preko 200mm	2,0 m
DTK – cijev kanalizacijskih voda	1,0 m

- pri križanju DTK s ostalim infrastrukturnim instalacijama poštivati slijedeće minimalne udaljenosti:

DTK – energetski kabel	0,5 m
DTK – tk podzemni kabel	0,5 m
DTK – vodovodna cijev	0,15 m

(3) Izgradnju planirane distributivne telekomunikacijske kanalizacije i ostale TK infrastrukture u potpunosti je potrebno izvesti u skladu sa Pravilnikom o tehničkim uvjetima gradnje i uporabe TK infrastrukture (NN 88/01) i

Pravilnika o tehničkim uvjetima za elektroničku komunikacijsku mrežu poslovnih i stambenih zgrada (NN br. 155/09).

Dubina rova u kojeg se polaže cijev iznosi 0.8 m u nogostupu i zemljanom terenu, a ispod kolnika 1.2 m od konačnog nivoa asfalta. Cijev koja se polaže u rov, polaže se u pijesak 10 cm ispod i 10 cm iznad cijevi. Zatrpavanje se dalje nastavlja materijalom iskopa do konačne nivelete terena. Širina koridora za polaganje cijevi distributivne telekomunikacijske kabela kanalizacije iznosi oko 40(50) m.

Koristiti tipske montažne kabela zdence prema zahtjevima vlasnika telekomunikacijske infrastrukture, s originalnim poklopcima za dozvoljene pritiske prema mjestu ugradnje.

Gdje se očekuje promet motornih vozila ugraditi poklopce nosivosti 400 kN, a ostale nosivosti 150 kN.

Osim gore navedenih uvjeta svaka izgradnja DTK mora biti usklađena sa odredbama iz pozitivnih zakona i propisa:

Za pokretne mreže osigurati mogućnost postavljanja baznih stanica i odgovarajućih antenskih sustava na antenskim prihvatima na prikladnom mjestu planiranih objekata.

5.3. Uvjeti gradnje komunalne infrastrukturne mreže

Članak 18.

(1) Urbanističkim planom je prikazana komunalna infrastrukturna mreža sa postojećim i planiranim građevinama, instalacijama i uređajima kao načelnim lokacijama. Moguća je promjena trase vodova i položaja planiranih građevina i uređaja ukoliko se detaljnijom razradom preciznije utvrde trase i položaj ili opravda racionalnije rješenje mreže i sustava, što se ne smatra izmjenom Urbanističkog plana.

5.3.1 Elektroenergetska mreža

Članak 19.

(1) Rješenje elektroenergetske mreže prikazano je u grafičkom dijelu elaborata Urbanističkog plana, kartografski prikaz broj 2.4. „Elektroenergetska i telekomunikacijska mreža“ u mjerilu 1:1.000.

Osnovno napajanje trafostanica 10/0,4 kV na području otoka Visa vrši se iz trafostanice 35/10 kV „VIS“ koja je instalirane snage 2x4 MVA. Na području Podhumlja nalazi se stupna trafostanica 10/0,4 kV, instalirane snage 100 kVA koja se napaja preko dalekovoda 10 kV „Podstražje-Podhumlje-Komiža“. Dalekovod je izgrađen na drvenim stupovima presjeka vodiča 3x25 mm² Cu. DV je u dosta dotrajalom je stanju i napadnut posolicom. Prema planovima HEP-a predviđena je rekonstrukcija navedenog dalekovoda 10 kV „Vis – Podstražje – Komiža“. Postojeći potrošači se iz postojeće trafostanice „Podhumlje“ napajaju preko zračne mreže.

Elektroenergetika

(2) Kao podloga za proračun perspektivnog vršnog opterećenja planiranih objekata na području ovog plana koriste se podaci o planiranim urbanističkim kapacitetima UPU-a Podhumlje-jug.

Na osnovu urbanističkih kapaciteta gdje je ukupno predviđeno cca 75 obiteljskih kuća, svaka neto razvijene površine cca 200-250 m² te primjenom elektroenergetskih normativa došlo se do procjene vršnog opterećenja, što je podloga za planiranje izgradnje elektroenergetskih objekata.

Vršno opterećenje iznosi :

$$P_v = 218,4 \text{ kW}$$

Dobivenom vršnom opterećenju potrebno je pridodati vršno opterećenje iz UPU- Podhumlje-sjever (116,7 kW) jer se radi o jedinstvenom konzumu.

$$P_{vu} = 335,1 \text{ kW}$$

Za napajanje planiranih i prihvat postojećih potrošača u potrebna je izgraditi trafostanicu 10-20/0,4 kV, tip VTS instalirane snage 400 kVA. Planirana trafostanica mora biti opremljena prema tipizaciji D.P. „Elektrodalmacije“ Split.

Lokacija nove trafostanice je određena neposredno uz postojeću trafostanicu. Lokacija je načelna, a konačno će se locirati projektnom dokumentacijom u postupku izdavanja lokacijskih uvjeta sukladno stvarnim potrebama korisnika prostora.

Planirana trafostanica će se kabelski interpolirati na postojeći mrežu 10(20) kV

Za spoj planirane trafostanice koristit će se tipski kabel XHE 49A 3x(1x185) mm²

Za napajanje električnom energijom planiranih objekata potrebno je izvršiti sljedeće:

- Izgraditi trafostanicu tip VTS 10-20/0,4 kV instalirane snage 400 kVA.
- Izgraditi KB 20(10) kV za spoj planirane trafostanice na postojeći DV 10 kV.
- Izgraditi betonski stup 10 kV za prihvat planiranog kabela 10(20) kV.
- Izgraditi KB 1kV raplet niskog napona iz TS 10-20/0,4 kV za prihvat postojećih i planiranih potrošača.
- Izgraditi javnu rasvjetu na pristupnim ulicama i parkiralištima unutar obuhvata UPU-a.

Izgradnja novih transformatorskih stanica i niskonaponske mreže vezana je prvenstveno uz pojavu potrošača za čije se potrebe navedeni objekti grade, te je planirana mreža novih objekata naponske mreže 20 kV, koja uključuje trafostanice 20/0,4 kV i priključne i spojne 20 kV dalekovode načelna, a konačno će se locirati projektnom dokumentacijom u postupku izdavanja lokacijskih uvjeta sukladno stvarnim potrebama korisnika prostora, te prethodnim elektroenergetskim suglasnostima u skladu sa slijedećim uvjetima:

- građevinska čestica predviđena za slobodnostojeće trafostanice 10-20/0,4 kV mora biti minimalne veličine 7 x 6 m (za trafostanice instalirane snage 1 x 1.000 kVA), odnosno minimalno 9x8 m (za trafostanice instalirane snage 2 x 1.000 kVA), a u pravilu se postavljaju u središtu konzuma tako da se osigura kvalitetno napajanje do krajnjih potrošača na izvodima
- pristup trafostanicama mora biti nesmetan, zbog potreba servisiranja, tehničkog održavanja i očitavanja stanja brojila te da se može pristupiti teškim (težim) teretnim vozilom
- predviđa se mogućnost izgradnje trafostanica 10-20/0,4 kV bez dodatnih ograničenja u smislu udaljenosti od prometnica i granica parcele, te mogućnost izgradnje unutar zone koje planom nisu predviđene za izgradnju (zelene površine, parkovi i sl.)
- planirane kabele 20 kV izvoditi jednožilnim kabelima tipa XHE 49A 3x(1x185) mm².
- planirane kabele 1 kV izvoditi kabelima tipa XP 00-A, odgovarajućeg presjeka.
- dubina kablinskih kanala iznosi 0,8m u slobodnoj površini ili nogostupu, a pri prelasku kolnika dubina je 1,2m.
- širina kablinskih kanala ovisi o broju i naponskom nivou paralelno položenih kabela.
- na mjestima prelaska preko prometnica kabele se provlače kroz PVC cijevi promjera $\Phi 110$, $\Phi 160$, odnosno $\Phi 200$ ovisno o tipu kabela (JR, nn, VN).
- prilikom polaganja kabela po cijeloj dužini kablenske trase obavezno se polaže uzemljivačko uže Cu 50mm².
- elektroenergetski kabele polažu se, gdje god je to moguće, u nogostup prometnice stranom suprotnom od strane kojom se polažu telekomunikacijski kabele. Ako se moraju paralelno voditi obavezno je poštivanje minimalnih udaljenosti (50 cm). Isto vrijedi i za međusobno križanje s tim da kut križanja ne smije biti manji od 45°

Mreža NN

(3) Napajanje električnom energijom planiranih objekata na području UPU-a vršiti će se iz planirane trafostanice 10-20/0,4 kV tipskim kabelima XP 00-A 4x150 mm², XP 00-A 4x50 mm², odnosno XP 00-A 4x25 mm².

Kabele za napajanje će se spojiti direktno iz TS na glavnu razvodnu ploču unutar objekta ili u postojeće i planirane KRO-e.

Planirana mreža niskog napona, lokacija trafostanice i priključak planiranih objekata su prikazani na situaciji u grafičkom prilogu.

(4) Zaštita od previsokog napona dodira

Planirana trafostanica 10-20/0,4 kV napajati će se iz trafostanice 35/10 kV "VIS", odnosno nakon izgradnje iz TS 110/10(20) kV "VIS".

Uzemljenje trafostanice se u kablskoj mreži obavezno izvodi kao združeno. Ukupni otpor združenog uzemljenja planiranih trafostanica treba zadovoljiti uvjet, pri čemu biramo teži uvjet ($I_{k1} = 150A$):

$$R_{zdr} \leq \frac{U_d}{r \times I_k} = 1,78 (\Omega)$$

U_d -dozvoljeni napon dodira (80 V)
 I_c -struja jednopolnog kvara (150 A)
 r -redukциони faktor (0,3)

Osim zadovoljenja gornjeg uvjeta (što je obavezno provjeriti prije puštanja u pogon rekonstruirane trafostanice) u instalacijama potrošača treba uvjetovati:

- posebni zaštitni i nul vodič (TN-S sistem nulovanja)
- ugradnju strujne zaštitne sklopke (FI-sklopka)
- mjere izjednačavanja potencijala

Također treba izvesti temeljni uzemljivač s kojim se povezuje nul vodič n.n. mreže.

(5) Osim gore navedenih uvjeta svaka izgradnja elektroenergetskih objekata mora biti usklađena sa odredbama iz slijedećih zakona i propisa:

1. Zakona o prostornom uređenju i gradnji, "Narodne novine", broj 76/07.
2. Zakona o zaštiti od požara, "Narodne novine", broj 58/93.
3. Zakona o zaštiti na radu, "Narodne novine", broj 59/96.
4. Pravilnik o zaštiti na radu pri korištenju električne energije, "Narodne novine", broj 9/87.
5. Pravilnik o tehničkim normativima za elektroenergetska postrojenja nazivnog napona iznad 1000 V, Sl.list, broj 4/74. i 13/78.
6. Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 kV do 400 kV, Sl.list, broj 65/88.
7. Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu niskonaponskih mreža i pripadnih transformatorskih stanica, Sl.list, broj 38/77.
8. Pravilnika o tehničkim normativima za električne instalacije n.n., Sl.list, broj 53/88.
9. Pravilnik o zaštiti od elektromagnetskih polja, "Narodne novine", broj 204/03.
10. Pravila i mjere sigurnosti pri radu na elektroenergetskim postrojenjima, HEP-Bilten 3/92.
11. Granskih normi Direkcije za distribuciju HEP-a:
  - N.033.01 "Tehnički uvjeti za izbor i polaganje elektroenergetskih kabela nazivnog napona 1 kV do 35 kV"
  - N.070.01 "Tehnički uvjeti za izvođenje kućnih priključaka individualnih objekata"
  - N.070.02 "Tehnički uvjeti za izvedbu priključaka u višekatnim stambenim objektima"

Električna mreža javne rasvjete

(6) Mreža javne rasvjete će se izvesti kabelima tipa XP 00-A 4x25 mm² iz ormara javne rasvjete spojenog na vodno polje javne rasvjete u planiranoj trafostanici 10-20/0,4 kV. S obzirom na veličinu i karakter prometnica odabrani su za rasvjetu rasvjetni stupovi visine do 6 m na opskrbnim prometnicama u razmaku od cca 25m. Tip i vrsta stupova i pripadnih rasvjetnih tijela, kao i precizni razmaci odredit će se prilikom izrade glavnog projekta javne rasvjete planiranih prometnica. Pri tome treba voditi računa o posebnosti mjesta te primjeniti odgovarajuće svjetiljke s ekološki prihvatljivim izvorima. U sporednim ulicama i pješačkim ulicama primjeniti rasvjetna tijela koja odražavaju posebnost krajobraza i ruralnog područja. Ovo se odnosi na glavne i sporedne prometnice sela. Ukupna vršna snaga javne rasvjete na području Podhumlja se planira 6800 W.

Mjere sprječavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš

(7) U kontekstu izgradnje i korištenja elektroenergetskih objekata mogu se navesti najvažnije mjere sprječavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš:

Primjenom kablskih (podzemnih) vodova 20(10) kV i vodova nn (1kV) višestruko se povećava sigurnost napajanja potrošača, uklanja se opasnost od dodira vodova pod naponom i uklanja se vizualni utjecaj nadzemnih vodova na okoliš.

Primjenom kablskih radvodnih ormarića (KRO) i kablskih priključnih ormarića (KPO) izrađenih od poliestera bitno se produljuje njihov vijek trajanja, poboljšava vizualna prihvatljivost i povećava sigurnost od opasnih napona dodira.

Trafostanice gradskog tipa izgraditi u obliku kućice adekvatno arhitektonski oblikovane i uklopljene u okoliš. Gradske trafostanice koje su eventualno locirane u drugim objektima treba adekvatno zaštititi od širenja negativnih utjecaja na okoliš (buka, zagrijavanje, vibracije, požar i sl.).

Sve pasivne metalne dijelove vodova i postrojenja bez obzira na vrstu lokacije treba propisno uzemljiti i izvršiti oblikovanje potencijala u neposrednoj blizini istih kako bi se eliminirale potencijalne opasnosti za ljude i životinje koji povremeno ili trajno borave u njihovoj blizini.

5.3.2 Vodoopskrba i odvodnja

Članak 20.

Vodoopskrba i hidrantska mreža

(1) Rješenje vodoopskrbne mreže prikazano je u grafičkom dijelu elaborata Urbanističkog plana, kartografski prikaz broj 2.2 „Vodoopskrba“ u mjerilu 1:1.000.

(2) Nova izgradnja i podmirivanje potreba vodoopskrbe novih potrošača ovisi o kapacitetima vodoopskrbnog sustava te je potrebno uvjetovati novu gradnju mogućnostima i kapacitetima vodoopskrbnog sustava. Priključenje novih potrošača će se izvršiti u skladu s uvjetima nadležnog komunalnog poduzeća „Vodovod i odvodnja otoka Visa“.

(3) UPU-om obuhvaćeno područje pripada zoni snabdijevanja vodom Komiže, osigurava se postojećim cjevovodom i dogradnjom novih cjevovoda. Planom se predviđa dogradnja-rekonstrukcija postojećeg sustava na način da se zadovolje protivpožarni uvjeti. Na planiranom cjevovodu predviđa se ugradnja protupožarnih nadzemnih hidranata na razmaku od cca 80 m i osigurana je potrebna količina vode. Uz hidrante potrebno je ugraditi i ormariće s PP opremom.

(4) Planirana vodovodna mreža sustava osigurava napajanje potrošnih mjesta i sigurnu opskrbu protupožarnih hidranata.

(5) Trasa vodovoda predviđena je u principu u kolniku planiranih prometnica na udaljenost 1,00 m od ivičnjaka u cestovnom pojasu, kako je to prikazano na grafičkom prilogu, s dubinom ukopavanja koja iznosi cca 1.00 m, računajući od tjemena cijevi do nivelete prometnice.

(6) Planirani cjevovodi predviđaju se od duktilnih tlačnih vodovodnih cijevi s potrebnim fazonskim komadima, s “Tyton” spojevima za odgovarajući radni tlak ili iz PEHD tlačnih vodovodnih cijevi. Priključni cjevovodi za objekte predviđaju se od PEHD vodovodnih cijevi u zemljanom rovu, ili pocinčanih vodovodnih cijevi zaštićenih “dekorodal” trakom. Na cjevovodu se ugrađuje lijevan oželjezna armatura na prirubnicu, smještena u zasunskim oknima ili s ugradbenom garniturom pod lijevano željeznom kapom.

(7) Za priključenje pojedinih objekata na cjevovodu je potrebno se predviđaju odgovarajući fazonski komadi. Na priključcima pojedinih objekata predviđaju se vodomjerna okana s vodomjerima i ventilima protiv povratnog toka. U čvorovima su predviđena zasunska okna kao betonska okna s lijevano-željeznim poklopcem iznad armirano-betonske pokrovne ploče, za smještaj zasuna i fazonskih komada potrebnih za montažu samog čvora. Cijevi su okruglog presjeka, koje trebaju zadovoljiti traženi tlak u mreži. Nakon ugradnje obvezno izvršiti tlačnu probu položenog cjevovoda.

(8) Planom nije predviđena nikakva gradnja koja bi mogla izazvati nepovoljni utjecaj na okoliš. Kod svih daljnjih faza projektiranja i izvođenja instalacije, potrebno se je pridržavati svih važećih zakona i propisa, koji se odnose na ovu instalaciju (mjere zaštite zraka, tla, zaštite od buke i sl.), te uporabljeni materijal i oprema moraju se ugrađivati shodno standardima i preporukama proizvođača.

Odvodnja otpadnih voda

Članak 21.

- (1) Rješenje vodoopskrbne mreže prikazano je u grafičkom dijelu elaborata Urbanističkog plana, kartografski prikaz broj 2.3 „Odvodnja otpadnih voda“ u mjerilu 1:1.000.
- (2) Na području obuhvaćenom UPU-om naselje Podhumlje jug nema izgrađenog sustava odvodnje.
- (3) Predviđen je razdjelni sustav kanalizacije, odnosno odvojeno vođenje oborinskih i fekalnih otpadnih voda. Predviđeno je više uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, za svaki stambeni sklop po jedno (ukupno 3). Ukoliko se tehno-ekonomskom analizom pokaže kao bolje rješenje moguća je i gradnja jednog zajedničkog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda za naselje Podhumlje-jug. Također moguća je i gradnja jednog zajedničkog uređaja pročišćavanje otpadnih voda za oba naselja; Podhumlje-jug i Podhumlje-sjever, ukoliko se to pokaže kao optimalno i tehno-ekonomsko opravdano rješenje.
Oborinske vode rješavaju se na pojedinoj parceli ispustom po terenu ili u teren. Fekalne otpadne vode se kolektiraju, te će se sakupljene vode planiranim kanalima priključiti na lokalne uređaje za tretman otpadnih voda.
- (4) Odgovarajući lokalni tipski uređaji ili zajednički uređaj za obradu otpadnih voda predviđaju se tako da je kakvoća prerađene otpadne vode u skladu s važećom zakonskom regulativom, odnosno važećim „Pravilnikom o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda“ i ispuštanje pročišćene vode u teren.
- (5) Do izgradnje sustava javne odvodnje moguća je izgradnja objekata s prihvatom sanitarnih otpadnih voda u vodonepropusne sabirne jame s odvozom prikupljenog efluenta putem ovlaštene osobe ili izgradnja objekta s ugradnjom uređaja za pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda i ispuštanjem pročišćenih sanitarnih otpadnih voda u prirodni prijamnik, a sve uz suglasnost i prema uvjetima Hrvatskih voda.
- (6) U kanalizaciju se mogu upuštati otpadne vode koje svojim sastavom odgovaraju odredbama propisa. Planirani priključci biti će spojeni na glavne kanale u prometnicama, koji gravitacijski odvođe sakupljene vode prepumpnih postaja koje se nalaze na najnižem dijelu pojedine grupacije, odakle se otpadna voda crpi do uređaja za tretman otpadnih voda. Kanali se predviđaju u osima prometnice. Dubina polaganja iznosi min 1,30 m, računajući od tjemena cijevi do nivelete prometnice, osim na dijelu koji se predviđa u podvožnjaku. Duž trase planiranih kanala predviđena su revizijska okna, radi održavanja pojedinih dionica kanala. Kaskadna okna za prekid pada predviđaju se u oknima. Visina kaskade je do 1,50 m.
- (7) Svi planirani kanalizacijski cjevovodi su od PVC cijevi klase SN 4 cijevi na dubini od 1.5 do 4.0 m, uz uvažavanje potrebnih nagiba nivelete dna kanala i uspostave kaskadnih okana. Maksimalni razmak revizijskih okana ne smije prijeći 40 m. Kanalizaciju i sve kanalske priključke treba izvoditi vodonepropusno, korištenjem fazonskih komada sustava «RDS» ili slično.
- (8) Eventualne tehnološke otpadne vode potrebno je predtretmanom dovesti najmanje na razinu kvalitete komunalnih otpadnih voda prije upuštanja istih u interni sustav sanitarne odvodnje, odnosno u sustav javne odvodnje. Otpadne vode iz kuhinja ugostiteljskih objekata (restorani i sl.) potrebno je tretirati na separatoru masnoća prije upuštanja istih u interni sustav sanitarne odvodnje, odnosno u sustav javne odvodnje.
- (9) Planom nije predviđena nikakva gradnja koja bi mogla izazvati nepovoljni utjecaj na okoliš. Kod svih daljnjih faza projektiranja i izvođenja instalacije, potrebno se je pridržavati svih važećih zakona i propisa, koji se odnose na ovu instalaciju (mjere zaštite zraka, tla, zaštite od buke i sl.), te uporabljeni materijal i oprema moraju se ugrađivati shodno standardima i preporukama proizvođača.

Uređenja voda i zaštita vodnog režima

Članak 22.

(1) Na području obuhvata UPU-a naselje Podhumlje jug nema bujičnih tokova ni drugih površina javnog vodnog dobra.

6. UVJETI UREĐENJA ZELENIH POVRŠINA

Članak 23.

(1) Zelene površine u obuhvatu Urbanističkog plana su prikazane u grafičkom dijelu elaborata Urbanističkog plana, kartografski prikaz broj 1.1, „Korištenje i namjena površina“ u mjerilu 1:1000.

Kultivirane zelene površine

Z – kultivirane zelene površine – poljoprivredne površine; površine namijenjene za uređenje i korištenje postojećih zelenih poljoprivrednih površina. Zelene površine se nalaze između postojećih i planiranih građevinskih cjelina te postojeće državne ceste. Čine tampon zonu niskog i visokog zelenila te čuvaju osnovnu karakteristiku naselja Podhumlje jug koje se sastoji od pet zaseoka koja su odvojena tamponom zelenila od ceste te međusobno. Uređenje i održavanje zaštitnog zelenila predviđa poljoprivredno korištenje površina pretežito autohtonim vrstama.

Kultivirane površine u naselju predstavljaju kulturnu baštinu, bilo da su rezultat ljudskog djelovanja u prošlosti ili se radi o prirodnom krajoliku koji stvara zelene cenzure između postojećih zaselaka i čuva pejzažne karakteristike prostora. Kultivirane površine, sa suhozidima, potrebno je sačuvati od bilo kakve izgradnje.

7. MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH I KULTURNO - POVIJESNIH CJELINA I GRAĐEVINA I AMBIJENTALNIH VRIJEDNOSTI

Članak 24.

Mjere zaštite prirode

(1) Područje obuhvata UPU-a naselje Podhumlje jug sukladno važećoj Uredbi o ekološkoj mreži („Narodne novine“, br. 124/13 i 105/15) nalazi se unutar sljedećih područja ekološke mreže:

- područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove:
  - Otok Vis HR2000942
- područje očuvanja značajno za ptice:
  - Pučinski otoci HR1000039

(2) Ekološka mreža RH propisana je Zakonom o zaštiti prirode, a proglašena je „Uredbom o ekološkoj mreži“ (NN 124/13 i 105/15), te predstavlja sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekološki značajnih područja važnih za ugrožene vrste i staništa. Uredbom o proglašenju ekološke mreže propisane su i smjernice za mjere zaštite svakog područja ekološke mreže.

(3) Opisi područja i smjernice za mjere zaštite ekološke mreže RH na području Grada Komiže nalaze se u Obaveznim priložima tekstualnog dijela UPU-a naselje Podhumlje jug.

(4) Mjere zaštite područja ekološke mreže će se provoditi sukladno Uredbi o ekološkoj mreži (NN 124/13 i 105/15) te donijeti i provoditi Plan upravljanja s ciljem očuvanja svakog područja ekološke mreže te očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti i zaštite prirodnih vrijednosti. Svi planovi, programi i/ili zahvati koji mogu imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže podliježu ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13) i Pravilniku o ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu (NN 146/14).

(5) Temeljem članka 21. Zakona o zaštiti prirode, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za zaštitu prirode utvrđuje slijedeće uvjete i mjere zaštite prirode:

- planiranje stambenih, gospodarskih, sportsko-rekreacijskih, turističkih i ostalih zona, proširivanje postojećih građevinskih područja i planiranje zahvata izvan građevinskih područja, planirati na način da njihova izgradnja ne uzrokuje gubitak rijetkih i ugroženih stanišnih tipova te gubitak staništa strogo zaštićenih biljnih i životinjskih svojti
- uređenje postojećih i širenje građevinskih i turističkih područja planirati na način da se očuvaju postojeće krajobrazne vrijednosti
- pri oblikovanju građevina (posebno onih koje se mogu graditi izvan naselja) koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima i tradicionalnoj arhitekturi
- pri odabiru lokacije za smještaj postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora uzeti u obzir prisutnost ugroženih i rijetkih stanišnih tipova, zaštićenih i/ili ugroženih vrsta flore i faune, elemente krajobraza i ciljeve očuvanja ekološke mreže
- osigurati pročišćavanje otpadnih voda koje se ulijevaju u more
- očuvati povoljnu građu i strukturu morskog dna, obale i priobalnog područja
- posebno voditi brigu o zaštiti morskog staništa (*Posidonia oceanica*)
- očuvati područja prekrivena autohtoniom vegetacijom
- postojeće šume zaštititi od prenamjene i krčenja.

(6) Urbanističkim planom u kartografskom prikazu 3.0 „Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina“ u mjerilu 1:1000 određene su površine za osobito vrijedni predjel-kultivirani krajobraz, zaštitno područje uz posebno vrijedne ili osjetljive seoske cjeline koje su većinom van obuhvata plana ali omeđuju sva građevinska područja naselja Podhumlje jug.

Mjere zaštite kulturne baštine

Članak 25.

(1) Za potrebe izrade UPU-a naselja Podhumlje izrađen je Konzervatorski elaborat kao stručna podloga za Urbanistički plan uređenja naselja Podhumlje jug, oznaka elaborata T.D. 269/06-18 iz 2007. god.. Konzervatorski elaborat je prilog UPU-a. Predmetni elaborat čini sastavni dio ovog UPU Podhumlje jug.

Režim zaštite prostora i njegovih elemenata

(2) Stanje očuvanosti povijesne tradicijske strukture osnova je režima zaštite i klasifikacije prostora Podhumlja i njegovog okolnog područja. U odnosu na tipologiju naselja i krajobrazne vrijednosti na područje Podhumlja primjenjuju se tri režima zaštite: A – puna zaštita povijesnih struktura, B – djelomična zaštita povijesnih struktura i K – zaštita krajolika.

A zona konzervatorske zaštite

A zona konzervatorske zaštite odnosi se na stambeno – gospodarske sklopove Doimi i Pri Mlikanovo. U toj se zoni uvjetuje cjelovita zaštita i očuvanje povijesne strukture uz najveće moguće poštovanje tradicije i funkcije prostora i sadržaja.

B zona konzervatorske zaštite

B zona konzervatorske zaštite odnosi se na stambeno – gospodarski sklopove u zaseocima Cimićevo, Pri Marinkovo, Pri Mulićevo, Pri Bucatovo, Pribacićevo i Pri Ivčevo koji sadrže vrijedne elemente povijesnih struktura različitog stupnja očuvanosti. U tim se zonama uvjetuje zaštita i očuvanje osnovnih elemenata povijesne planske matrice, a prije svega oblici i tipologija građenja uz moguće intervencije u smislu prilagođavanja funkcija i sadržaja suvremenim potrebama bez bitnih fizičkih izmjena sačuvanih elemenata tradicijskih povijesnih struktura.

K zona konzervatorske zaštite

Posebnu ulogu u isticanju vrijednosti slike naselja u vizurama i u panorami ima krajolik. Poljoprivredne površine u polju omeđene suhozidnim međama i starim poljskim putevima s izgrađenom strukturom naselja tvore jedinstvenu cjelinu koju treba štiti kao K zonu konzervatorske zaštite. U toj zoni treba spriječiti izgradnju i na taj način onemogućiti devastiranje identiteta naselja. Posebno treba valorizirati vizure na stambeno – gospodarske sklopove s prometnice Vis – Komiža i s prilaznih puteva koji se od nje odvajaju prema jugu i sjeveru te se stoga zabranjuje gradnja uz cestu i prilazne puteve kojom bi se narušio povijesni identitet naselja.

Opće smjernice:

1. Očuvati i zaštititi kulturni krajolik kao temeljnu vrijednost prostora nastalu funkcionalnom povezanošću arhitektonske baštine i prirodnih osobitosti
2. Održavati povijesne putove
3. Očuvati povijesne toponime
4. Planove i programe gospodarskog razvoja uskladiti sa stručnim i znanstvenim ustanovama
5. Razviti etno-ekološki turizam vezan uz graditeljsku baštinu i tradicijsku poljoprivredu
6. Na međuresornoj lokalnoj razini razraditi planove i programe financijske potpore projektima revitalizacije naselja npr. sufinanciranjem obnove i prezentacije graditeljske baštine te tradicijskih gospodarskih djelatnosti, ekoturizma i dr.
7. Detaljnu plansku dokumentaciju izrađivati na osnovi planova i programa razvoja područja uz međuresornu koordinaciju i stručnu suradnju.
8. U granicama povijesnog naselja dosljedno poštivati utvrđeni režim zaštite te spriječiti intervencije u krajoliku koje bi ugrozile krajobrazni sklad cjeline.
9. Prilikom građevinskih zahvata na povijesnim objektima štiti povijesnu strukturu i pri tome se konzultirati s nadležnom konzervatorskom službom.

10. Na širem području Podhumlja, uključivši i padine Huma i Kruševice nije dozvoljena postava vjetrenjača kao alternativnih izvora energije.
11. U revitalizaciji naselja potrebno se usmjeriti na obnovu postojećeg građevinskog fonda, a novu izgradnju svesti na minimum.
12. Na čitavom području naselja, bez obzira na stupanj konzervatorske zaštite, ne dozvoljava se rušenje i gradnja zamjenskih građevina.

Konzervatorske smjernice:

A zona konzervatorske zaštite

(3) U toj se zoni nalaže cjelovita zaštita povijesnih vrijednosti uz poštivanje tradicije i funkcije prostora i njegovih sadržaja. Sve građevinske intervencije na ovom području potrebno je strogo kontrolirati. Moguće je prilagođavanje novih funkcija i sadržaja suvremenim potrebama, uz minimalne intervencije u povijesne strukture (sanacija, konzervacija, konzervatorska rekonstrukcija, prezentacija). Za sve urbanističke i građevinske intervencije potrebno je od nadležnog tijela zatražiti posebne uvjete građenja u sklopu izdavanja lokacijske dozvole, odnosno predhodnu suglasnost u okviru postupka ishoda odobrenja za građenje. Osnovne zahvate u prostoru i na pojedinim prostornim elementima i njihovim dijelovima, koji ujedno odgovaraju potrebama zaštite i racionalnog korištenja prostora potrebno je svesti na:

konzervaciju:

održavanje postojećeg stanja uz nužno dotjerivanje i uređenje

očuvanje postojećeg stanja različitih vrijednih oblika uz niz zahvata na uređenju i prostornoj prezentaciji postojećih vrijednosti

rekonstrukciju:

potpuno ili djelomično vraćanje uništenog poznatog oblika, elemenata ili njegova dijela

rekompozicija:

uspostavljanje odgovarajućih odnosa između postojećih objekata, ambijenta, preoblikovanjem neprimjerenih rješenja i usklađivanjem odnosa.

preoblikovanje okoliša uz prilagođavanje postojećim vrijednostima u prostoru

Stambeno-gospodarske i gospodarske građevine

(4) Karakteristika graditeljstva u zoni A je da nema balkona stoga nije dozvoljeno graditi balkone. Svi radovi i građevinski detalji na kućama (zidanje kamenom u vapnenom mortu s crljenicom, način fugiranja, način žbukanja, način izvođenja strehe, izrada drvenog dvostrešnog krovišta, pokrivanje krova kupom kanalicom (a na gospodarskim zgradama kamenom pločom), izvedba kamenih vanjskih stubišta, izvedba tradicijske vanjske i unutarnje stolarije) trebaju se izvoditi tradicijskim materijalima, uz primjenu tradicijskih tipoloških detalja (sjenice i odrine, kamene balature, zidana ograda terasa nad gustirnama) i pod nadzorom nadležne konzervatorske službe. U obnovi kuća ne dozvoljava se upotreba monolitne armiranobetonske međukatne i krovne konstrukcije.

Povijesne građevine obnavljaju se cjelovito, zajedno s njihovim neposrednim okolišem (dvorištem, vrtom, pljoprivrednom površinom, pristupom, etno građevinama – krušnim pećima, gustirnama i sl.).

Suhozidna gradnja

Na području A konzervatorske zaštite nije dozvoljeno rušenje suhozidnih gradnji.

Putevi

Prilazni putevi koji vode od prometnice Komiža – Vis prilagođeni su mjerilu i karakteru stambeno-gospodarskih sklopova te ih treba zadržati u postojećem profilu. Sve pješačke komunikacije u stambeno-gospodarskim sklopovima potrebno je urediti na tradicijski način - grubo obrađenim kamenim blokovima položenim u zemljanom naboju ili opločanjem kamenim pločama. Promet u mirovanju riješiti tako da se ne remete vizure prema ostalim aglomeracijama naselja te izvan zone K.

Kanalizacija

U projektiranju razvoda kanalizacije potrebno je poštovati postojeću parternu obradu.

Opskrba vodom

Opskrbu sanitarnom vodom i vodom za održavanje zelenih površina riješiti osposobljavanjem postojećih gustirni.

Elektroinstalacija jake i slabe struje

Elektroinstalacije treba voditi podzemno. Priključni ormarići i brojila ne smiju se postavljati na vanjska pročelja.

Položaj i oblikovanje trafostanice treba dogovoriti s nadležnom konzervatorskom službom.

Solarni kolektori

Solarne kolektore nije dozvoljeno postavljati na krovove. Mogu se eventualno smjestiti na zapuštenim površinama izvan izgrađene strukture.

Bazeni

U zoni A nije dozvoljena gradnja otvorenih bazena.

(5) Za sve građevinske i druge intervencije na građevinama u sklopu navedene zone date su konzervatorske smjernice iz Konzervatorskog elaborata koji je prilog plana. Upute, odnosno konzervatorske smjernice date su za svaku pojedinu građevinu u Knjigama 2 i 3 - poglavlju XI. Identifikacijske kartice građevina konzervatorskog elaborata. Za sve intervencije uređenja puteva i javnih površina u navedenoj zoni date su konzervatorske smjernice iz Konzervatorskog elaborata koji je prilog plana.

B zona konzervatorske zaštite

(6) U B zoni zaštite uvjetuje se zaštita i očuvanje osnovnih elemenata povijesne planske matrice, a prije svega oblici i tipologija građenja uz moguće intervencije u smislu prilagođavanja funkcija i sadržaja suvremenim potrebama bez bitnih fizičkih izmjena sačuvanih elemenata tradicijskih povijesnih struktura. Uz mogućnost minimalnih intervencija u povijesne strukture (sanacija, konzervacija, rekonstrukcija, rekonpozicija) kod prilagođavanja novim funkcijama i sadržajima u zoni B moguća je interpolacija te integracija povijesnih struktura u cilju njihovog povezivanja s novim strukturama i sadržajima koji proizlaze iz suvremenih potreba.

Nova izgradnja mora biti tipološki usklađena s okolinom i poštivati osnovne karakteristike ruralnog prostora u kojem izgrađene i neizgrađene površine (dvorovi, vrtovi, okućnice) tvore jedinstvenu cjelinu.

Stambeno-gospodarske i gospodarske građevine - postojeće

(7) Karakteristika graditeljstva u zoni B je da nema balkona stoga nije dozvoljeno graditi balkone. Svi radovi i građevinski detalji na kućama (zidanje kamenom u vapnenom mortu s crljenicom, način fugiranja, način žbukanja, način izvođenja strehe, izrada drvenog dvostrešnog krovišta, pokrivanje krova kupom kanalicom (a na gospodarskim zgradama kamenom pločom), izvedba kamenih vanjskih stubišta, izvedba tradicijske vanjske i unutarnje stolarije) trebaju se izvoditi tradicijskim materijalima, uz primjenu tradicijskih tipoloških detalja. Ne dopušta se

zamjena tradicijske stolarije plastikom ili bravarijom. U obnovi kuća ne preporučuje se upotreba monolitne armiranobetonske međukatne i krovne konstrukcije.

Povijesne građevine obnavljaju se cjelovito, zajedno s njihovim neposrednim okolišem (dvorištem, vrtom, pljoprivrednom površinom, pristupom, etno građevinama – krušnim pećima, gustirnama i sl.).

Nova gradnja – interpolacije

(8) Pri planiranju nove gradnje nije dozvoljeno popunjavanje zelene cenzure između zaselaka – odnosno spajanje zaselaka u jednu aglomeraciju.

Kod nove gradnje potrebno je poštovati tipološke karakteristike ruralne arhitekture:

- položaj na parceli u odnosu na otvorene površine (dvor, vrt) i postojeću gradnju (u nizu)
- volumen građevina - pravokutni tlocrtni gabarit, katnost (do maksimalno P+1+Pk),
- dvostrešno krovništvo

Nalaže se reinterpetacija tradicijskih oblikovnih elemenata (dvostrešno krovništvo pokriveno kupom kanalicom, tradicijski detalji oblikovanja strehe, jednostrešni luminari, kamene balature i zidane terase, pune ograde, tektonska arhitektura s otvorima u skladu s tradicijskim dimenzijama) uz primjenu tradicijskih građevnih materijala. Ne dozvoljava se izgradnja balkona, dvostrešnih luminara.

Suhozidna gradnja

Na području B konzervatorske zaštite nije dozvoljeno rušenje suhozidnih gradnji.

Putevi

Prilazni putevi koji vode od prometnice Komiža – Vis prilagođeni su mjerilu i karakteru stambeno-gospodarskih sklopova te ih treba zadržati u postojećem profilu. Sve pješačke komunikacije u stambeno-gospodarskim sklopovima potrebno je urediti na tradicijski način - grubo obrađenim kamenim blokovima položenim u zemljanom naboju ili opločanjem kamenim pločama. Puteve između zaselaka i prema Kruševici predvidjeti isključivo kao pješačke. Promet u mirovanju riješiti tako da se ne remete vizure prema ostalim aglomeracijama naselja te izvan zone K.

Kanalizacija

U projektiranju razvoda kanalizacije potrebno je poštovati postojeću parternu obradu.

Opskrba vodom

Opskrbu sanitarnom vodom i vodom za održavanje zelenih površina riješiti osposobljavanjem postojećih gustirni.

Elektroinstalacija jake i slabe struje

Elektroinstalacije treba voditi podzemno. Priključni ormarići i brojila ne smiju se postavljati na istaknutim mjestima vanjskih pročelja.

Položaj i oblikovanje trafostanice treba dogovoriti s nadležnom konzervatorskom službom.

Solarni kolektori

Solarne kolektore nije dozvoljeno postavljati na krovove. Mogu se eventualno smjestiti na zapuštenim površinama izvan izgrađene strukture.

Bazeni

U zoni B nije dozvoljena gradnja otvorenih bazena.

(9) Za sve građevinske i druge intervencije na građevinama u sklopu navedene zone date su konzervatorske smjernice iz Konzervatorskog elaborata koji je prilog plana. Upute, odnosno konzervatorske smjernice date su za svaku pojedinu građevinu u Knjigama 2 i 3 - poglavlju XI. ident kartice građevina konzervatorskog elaborata. Za sve intervencije uređenja puteva i javnih površina u navedenoj zoni date su konzervatorske smjernice iz Konzervatorskog elaborata koji je prilog plana.

K zona konzervatorske zaštite - zona zaštite kultiviranog krajolika

(10) U neizgrađenom području polja južno i sjeverno od ceste Komiža – Vis te neizgrađenom području između zaselaka nije dozvoljena nova izgradnja niti modernizacija (proširenje) puteva koje je potrebno je očuvati i obnoviti u povijesnim gabaritima uz maksimalno očuvanje suhozidnih ograda i podzida.

U krajoliku nije dozvoljeno rušenje suhozidnih gradnji.

Na području polja nije dozvoljena gradnja novih gospodarskih građevina bez obzira na veličinu parcele.

8. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 26.

(1) Na području obuhvaćenom Urbanističkim planom predviđa se organizirano prikupljanje komunalnog otpada i odvoženje na odlagalište komunalnog otpada, odnosno u Centar za gospodarenje otpadom kada bude izgrađen, a koji priprema Splitsko dalmatinska županija.

(2) Poželjno je, već na mjestu nastanka otpada, vršiti primarnu selekciju otpada i u tom cilju postaviti kante/kontejnere za različite vrste otpada. Kante/kontejnere treba postavljati na kolno lako pristupačnim mjestima koja neće ugrožavati korištenje okolnog prostora niti ugrožavati krajobrazne i ruralne vrijednosti područja.

9. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Članak 27.

(1) Na području UPU-a naselja Podhumlje jug ne mogu se obavljati zahvati u prostoru, na površini zemlje, ispod ili iznad površine zemlje, na morskoj površini i podmorju ili graditi građevine koje bi mogle svojim postojanjem ili uporabom ugrožavati život, rad i sigurnost ljudi i imovine, odnosno vrijednosti čovjekova okoliša ili narušavati osnovna obilježja krajobraza.

Zaštita zraka od zagađenja

(1) Na području UPU-a naselja Podhumlje jug kakvoća zraka je prve kategorije – čist ili neznatno onečišćen zrak. Preventivnim mjerama treba sačuvati postojeću kakvoću zraka.

(2) U skladu s odredbama *Zakona o zaštiti zraka* (N.N. 178./04.) na području naselja Podhumlje jug treba djelovati preventivno kako se zbog građenja i razvoja ne bi narušila postojeća kakvoća zraka (I. kategorija), odnosno prekoračile preporučene vrijednosti kakvoće zraka (PV).

(3) Prije gradnje ili rekonstrukcije izvora onečišćenja zraka mora se primijeniti propisana ili utvrđena procjena utjecaja na okoliš koja obuhvaća i mjere zaštite kakvoće zraka ili se moraju utvrditi mjere zaštite kakvoće zraka kada nije propisana ili utvrđena procjena utjecaja na okoliš.

(4) Pravne i fizičke osobe vlasnici i/ili korisnici izvora onečišćenja zraka dužni su:

- prijaviti izvor koji onečišćuje zrak kao i svaku njegovu promjenu (rekonstrukciju) uredu državne uprave nadležnom za poslove zaštite okoliša;
- osigurati redovito praćenje emisija iz izvora i voditi o tome očevidnike;
- redovito dostavljati ove podatke u katastar onečišćavanja okoliša.

Zaštita voda od zagađenja

(1) Odvodnja oborinskih voda do prijamnika bila bi površinska preko slivnika i linijskih rešetki, do separatora i taložnika prije upuštanja u recipijent.

Zaštita od buke

(1) Grad Komiža te pravne i fizičke osobe- građani koje obavljaju djelatnost dužni su provoditi zaštitu od buke u skladu sa Zakonom o zaštiti od buke (NN br. 20/03)

(2) Potencijalni izvori buke na području naselja Podhumlje su:

- djelatnost manjih proizvodnih pogona planiranih unutar građevinskog područja
- interni promet naseljem Podhumlje.

(3) Ako se utvrdi prekoračenje dopuštene buke, kod postojeće izgradnje, potrebno je osigurati smanjenje buke izmještanjem ili ukidanjem određene djelatnosti, ili, ako to nije moguće, postavljanjem zvučnih barijera (prirodnih ili izgrađenih).

Zaštita tla od zagađenja

(1) U sklopu UPU-a naselja Podhumlje jug moguće je korištenje poljoprivrednih površina za uzgoj voća i povrća, te korištenje postojećih višegodišnjih nasada, loze, maslina, rogača, limuna, naranči itd.

(2) Upotreba zaštitnih sredstava u poljoprivredne svrhe treba biti kontrolirana, te ekološka i prihvatljiva za okoliš, uz pretežni uzgoj autohtonih mediteranskih proizvoda.

(3) Ne dopušta se unos, korištenje i uzgoj genetski modificiranih sjemena i proizvoda.

Mjere zaštite od požara

Članak 28.

U skladu s posebnim uvjetima za izradu Urbanističkog plana uređenja pod brojem 511-12-21-15416/2-2015-Z.S. od 26.11.2015. utvrđuju se uvjeti zaštite od požara;

- (1) Pri projektiranju mjere zaštite od požara, kod donošenja dokumenata prostornog uređenja, voditi računa posebno o:
  - mogućnosti evakuacije i spašavanja ljudi, životinja i imovine,
  - sigurnosnim udaljenostima između građevina ili njihovom požarnom odjeljivanju,
  - osiguranju pristupa i operativnih površina za vatrogasna vozila,
  - osiguranju dostatnih izvora vode za gašenje, uzimajući u obzir postojeća i nova naselja, građevine, postrojenja i prostore te njihova požarna opterećenja i zauzetost osobama.
- (2) Mjere zaštite od požara projektirati u skladu s pozitivnim hrvatskim i preuzetim propisima koji reguliraju ovu problematiku, a u dijelu posebnih propisa gdje ne postoje hrvatski propisi koriste se primarne metode proračuna i modela. Posebnu pozornost obratiti na:
  - Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe (NN br. 35/94, 142/03).

- Pravilnik o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljavati u slučaju požara (NN 29/2013, 87/2015)
- Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN br. 08/06).

- (3) U slučaju da će se u objektima stavljeni u promet, koristiti i skladištiti zapaljive tekućine i plinovi potrebno je postupiti sukladno odredbama članka 11. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN br.108/95, 56/2010).

Mjere zaštite i spašavanja (mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti)

Članak 29.

(1) Urbanistički plan je izrađen u skladu sa zahtjevima zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja Grada Komiže, odnosno osigurane su sve mjere zaštite propisane tim zahtjevima.

Pri projektiranju obvezno je poštivati odredbe važećih zakona i pravilnika, a posebno:

1. Zakon o sustavu civilne zaštite ("Narodne novine" br. 82/15)
2. Zakon o prostornom uređenju ("Narodne novine" br. 153/13) i Zakon o gradnji ("Narodne novine" br. 153/13)
3. Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora ("Narodne novine" br. 29/83, 36/85 i 42/86),
4. Zakon o zaštiti okoliša ("Narodne novine" br. 80/13),
5. Pravilnik o postupku uzbunjivanja stanovništva ("Narodne novine" br. 47/06, 110/11, 10/15),
6. Pravilnik o metodologiji za izradu procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja ("Narodne novine" br. 30/14 i 67/14),
7. Uredba o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari ("Narodne novine" br. 44/14).

Zaštita od potresa

(1) U procesu planiranja, pripreme i provođenja potrebnih mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od posljedica potresa, potrebno je voditi računa o tipovima građevina, mogućim stupnjevima oštećenja i kvantitativnim posljedicama koje se mogu očekivati za predvidivi maksimalni intenzitet potresa.

(2) Prema seizmološkoj karti Hrvatske iz 2011. godine za povratni period od 475 godina poredbeno vršno ubrzanje tla tipa A izraženo u jedinicama gravitacijskog ubrzanja iznosi $g=0,16$.

(3) Područje UPU-a kao i cijelo područje grada Komiže nalazi se u VIII° zoni MSK ljestvice. Potrebno je osigurati zaštitu od potresa za IX° zonu MSK ljestvice.

(4) Protupotresno projektiranje kao i građenje građevina treba provoditi prema postojećim tehničkim propisima, odnosno odgovarajućim posebnim propisima o tehničkim normativima za izgradnju objekata visokogradnje u seizmičkim područjima. Kod projektiranja u obzir se moraju uzeti pravila propisana Eurokodom za područje grada Komiže (Splitsko-dalmatinsku županiju) koja se nalazi u zoni inteziteta potresa od VIII° MSK ljestvice.

Zaštita od rušenja

(1) Ulice unutar dijelova područja moraju se projektirati na taj način, da razmak građevina od ulice omogućuje, da eventualne ruševine građevina ne zaprečavaju ulice radi omogućavanja evakuacije ljudi i pristupa interventnim vozilima. Za zgrade koje se mogu postaviti na udaljenosti manjoj od H/2 (polovina visine te zgrade) od ruba ulice mora se dokazati da je konstrukcija zgrade otporna na rušenje od elementarnih nepogoda te da rušenje zgrade neće u većem opsegu ugroziti živote ljudi i izazvati oštećenja na drugim zgradama i građevinama a sve sukladno posebnim propisima iz oblasti zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora

Skloništa

(1) Sukladno propisima za područje UPU-a ne predviđa se gradnja skloništa i zaklona.

(2) Vlasnici i korisnici objekata u kojima se okuplja ili istodobno boravi više od 250 ljudi, te odgojne, obrazovne, zdravstvene i dr. ustanove, u kojima se zbog buke ili akustičke izolacije ne može osigurati dovoljna cunjost sustava za javno uzbunjivanje dužni su uspostaviti i održavati odgovarajući interni sustav za uzbunjivanje.

Izvadak iz procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od opasnosti, nastanka i posljedica velikih nesreća i katastrofa "Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja" Grada Komiže:

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja

Poplave

Na području Grada Komiže ne postoji mogućnost poplava koje mogu prouzročiti veće materijalne štete ili onemogućiti funkcioniranje svakodnevnih aktivnosti.

Geološki sastav, nagibi terena, te površine sa kojih se mogu skupiti veće količine vode, pogoduju pojavi bujičnih tokova. Bujice na području Grada Komiže, za vrijeme velikih kiša, pojavljuju se u naselju Komiža na tri predjela:

- Bujica "Neptun"   Slivno područje ove bujice je površine oko 0,15 km², glavni recipijent u nižim dijelovima more.
- Bujica "Potok"   Slivno područje ove bujice je površine oko 0,18 km², glavni recipijent u nižim dijelovima more.
- Bujica "hotel Biševo"   Slivno područje ove bujice je površine oko 0,12 km², glavni recipijent u nižim dijelovima more.

Ovo su povremeni tokovi, koji ne pricinjavu znatnije štete, pa treba planirati radove manjeg obima na njihovoj sanaciji. Smanjenje štetnog djelovanja bujica postiže se preventivnim radovima:

- Postojeća neregulirana korita povremenih bujičnih vodotoka i oborinskih kanala potrebno je regulacijskim radovima povezati i urediti na način da se u kontinuitetu sprovedu oborinske i druge površinske vode do ulijeva u more.
- Na mjestima gdje trasa prometnice poprečno prelazi preko bujičnih vodotokova i odvodnih kanala, predvidjeti mostove ili propuste dovoljnih dimenzija za nesmetano propuštanje mjerodavnih velikih protoka.
- Prije pojave velikih kiša potrebno je običi korita bujica i očistiti ih od nečistoća (stabla, granje, otpad i sl.) kako bi se spriječilo izlivanje vode iz korita.
- Na bujičnim tokovima potrebno je provesti zaštitu od erozije i uređenje bujica koja obuhvaća biološke i hidrotehničke radove. Potrebno je voditi računa o održavanju vegetacijskog pokrivača u

bujičnom slivu. Biološki radovi na zaštiti od štetnog djelovanja bujica odnose se na održavanje zelenila u slivnom području, krčenja raslinja i izgradnju terasa.

- Pri projektiranju i gradnji voditi računa o karakteristikama oborinskih prilika. Kod projektiranja kanalizacijske mreže u naseljima obratiti pažnju o maksimalnim intenzitetima kiše, te istu dimenzionirati na takve uvjete.
- Uređenjem područja u urbaniziranim dijelovima naselja, postojeći bujični kanali postaju glavni odvodni kolektori oborinskih voda.
- U područjima gdje je prisutna opasnost od bujičnih poplava, objekti se moraju graditi od čvrstog materijala.
- Zaštitu od štetnog djelovanja bujičnih voda treba provoditi u skladu sa Zakonom o vodama, Državnim planom obrane od poplava i Planom obrane od poplava na lokalnim vodama SDŽ.
- U inundacijskom pojasu zabranjena je svaka gradnja i radovi koji onemogućavaju održavanje vodnih građevina, te na taj način umanjuju protočnost korita i povećavaju stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja bujica. Ako je duž trase bujičnog toka planirana zelena površina (u građevinskom području), bujični tok mora svojim rješenjem biti prilagođen okolišu.
- Ugraditi mjere i putove evakuacije sa ugroženog područja.

U dokumente prostornog uređenja Grada Komiže potrebno je ugraditi mjere zaštite sukladno Pravilniku o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN br. 29/83, 36/85, 42/86), kao i drugim zakonskim propisima iz područja zaštite i spašavanja.

Potres

Područje Grada Komiže nalazi se u zoni VIII°intenziteta potresa MSK ljestvice koji može izazvati lakše do srednje teške posljedice.

Prostor na kojem se nalaze objekti starije gradnje spada u zonu jake ugroženosti od potresa, a prostor nove izgradnje predstavlja zonu male ugroženosti od potresa.

Kategorizacija zona ranjivosti od potresa određuje se na bazi izgrađenosti zemljišta i vrste konstrukcije objekata neotpornih na dinamičke utjecaje.

Proračun rušenja definira domet urušavanja objekata/ruševina (d), koji može iznositi do H/2 (pola visine objekta) u svakom presjeku objekta. Prostor izvan dometa ruševina je realan prostor pristupa građevini. Zaštita od potresa definira se kroz mogućnost pristupa objektima, vodoopskrbu i razne tehničke mjere.

Da bi se spriječile teže posljedice potresa potrebno je:

- planirati i projektirati rekonstrukciju/obnovu i izgradnju građevina otpornih na predviđenu jačinu potresa,
- ugraditi pojačana konstruktivna rješenja u povijesne kamene građevine ili u nove građevine građene prije 1964. godine.

Zgrade građene nakon 1964.godine u načelu su otporne na potres jačine VIII°MSK ljestvice. Planirani objekti moraju biti projektirani za stupanj više od najvećeg povratnog potresa (za potres IX° MSK ljestvice).

Sukladno navedenom, prilikom planiranja gradnje potrebno je voditi računa o tipovima građevina, mogućim stupnjevima oštećenja i posljedicama koje se mogu očekivati za predvidivi intenzitet potresa.

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja:

- Protupotresno projektiranje kao i građenje provoditi sukladno zakonskim propisima o građenju i prema važećim tehničkim propisima
- Projektiranje, građenje i rekonstrukciju građevina mora se provoditi sukladno

Pravilniku o tehničkim normativima za izgradnju objekata visokogradnje u seizmičkim područjima (Sl.list br. 31/81, 49/82, 29/83, 20/88, 52/90)

- Kartografski prikaz zona izgrađenosti, te zona zarušavanja s obzirom na vrstu gradnje objekata
- Obveza izrade kartograma zarušavanja $H1/2 + H2/2 + 5 \text{ m}$
- Izrada seizmičke karte i statičkih proračuna
- Pregled puteva evakuacije i pomoći
- Manja visina građevina
- Manja gustoća izgrađenosti

Grad Komiža u dokumente prostornog uređenja mora ugraditi mjere zaštite od katastrofa i velikih nesreća, prvenstveno potresa prema Zakonu o prostornom uređenju (NN br. 153/13), Pravilnika o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN br. 29/83, 36/85, 42/86). Projektiranje, građenje i rekonstrukcija važnih građevina mora se provesti tako da građevine budu otporne na potres. Potrebno je osigurati široke evakuacijske potove i omogućiti nesmetan pristup svih vrsta pomoći u skladu s važećim propisima o zaštiti od požara, elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti.

Grad Komiža mora u dokumente prostornog uređenja ugraditi mjere zaštite od prirodnih i drugih nesreća (u koje spada i potres).

Suše

Suše nastaju uslijed dugotrajnog pomanjkanja oborina, tkz. hidrološka suša. U svezi sa kraškim karakteristikama područja, hidrološke prilike su općenito nepovoljne. Temeljna odlika hidrogeologije područja jest nepostojanost izvora i površinskih tokova odnosno izrazito prevladavanje vertikalnog otjecanja vode.

Na osnovi mjerenih vrijednosti količine padalina i bezoborinskih dana uočava se povećanje bezoborinskih dana što znači da će se morati uvesti mjere za sprječavanje utjecaja suše, osobito za očuvanje poljoprivrednih kultura u Gradu Komiži

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja:

- Pregled područja koja bi bila pogođena sušom
- Kartografski prikaz postojećih i potrebitih sistema za navodnjavanje

Pored postojećeg otočkog vodovoda postojeći lokalni izvori (gustirne, bunari) moraju se održavati i ne smiju se zatrpavati ili uništavati. Naprave (crpke i cisterne), koje služe za opskrbu vodom moraju biti izgrađene i održavane prema postojećim propisima.

Kao konačno rješenje je izgradnja podmorskog cjevovoda (preko otoka Šolte) kojim bi se otok Vis povezao s kopnom. Obzirom na velike troškove izgradnje to je, za sada, daleka budućnost.

U dokumente prostornog uređenja Grada Komiže potrebno je ugraditi mjere zaštite sukladno Pravilniku o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN br. 29/83, 36/85, 42/86), Pravilniku o postupku uzbunjivanja stanovništva (NN br. 47/06, 110/11, 10/15), te drugim zakonskim propisima iz zaštite i spašavanja.

Olujni, orkanski vjetar i tuča

Zaštita od olujnih i orkanskih vjetrova koji nisu posljedica nevremena kao kompleksne atmosfere pojave moguće je ostvariti provođenjem preventivnih mjera već pri gradnji naselja, zgrada za stanovanje, prometnica i drugih građevinskih i industrijskih objekata, napose tamo gdje se očekuju olujni i jači vjetrovi. Obzirom na svoje rušilačko djelovanje, olujni i orkanski

vjetar vrlo štetno djeluje na građevinarsku djelatnost jer onemogućava radove, ruši dizalice, krovove i loše izvedene građevinske objekte. U području elektroprivrede i telekomunikacija, kidaju se električni i telekomunikacijski vodovi, ruše njihovi nosači.

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja:

- Statistički pregled područja pogođenih olujnim ili orkanskim nevremenom i tučom
- Kartografski prikaz Grada sa intenzitetom i posljedicama nastalim od olujnog vjetra ili tuče
- Način gradnje stambenih, gospodarskih i poljoprivrednih objekata kako bi se smanjile posljedice olujnih ili orkanskih nevremena i jakih vjetrova

U dokumente prostornog uređenja Grada Komiže potrebno je ugraditi mjere zaštite sukladno Zakonu o prostornom uređenju (NN br. 153/13), te ugraditi mjere vezano za Zakon o zaštiti od elementarnih nepogoda (NN br. 73/97), Pravilniku o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN br. 29/83, 36/85, 42/86) i drugim zakonskim propisima iz zaštite i spašavanja.

Snježne oborine i poledica

Snježne oborine mogu prouzročiti štete, osobito na krovnim konstrukcijama, koje trebaju biti projektirane prema normama za opterećenje snijegom za različita područja, a određeno je na temelju meteoroloških podataka dugogodišnjim praćenjem određenog područja.

Preventivne mjere uključuju praćenje prognoze o pojavi snijega ili poledice, te izvještavanje nadležnih službi koje u redovnoj djelatnosti vode računa o sigurnosti i prohodnosti prometne infrastrukture.

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja:

Prilikom projektiranja objekata voditi računa da isti izdrže opterećenja sukladno Zakonu o prostornom uređenju (NN br. 153/13), te ugraditi mjere vezano za Zakon o zaštiti od elementarnih nepogoda (NN br. 73/97), Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN br. 29/83, 36/85, 42/86) i drugim zakonskim propisima iz zaštite i spašavanja.

Tehničko-tehnološke nesreće izazvane opasnim tvarima u gospodarskim objektima

Na području Grada Komiže postoje gospodarski objekti koji koriste lakozapaljive i eksplozivne tvari, kao i pravne osobe kod kojih su skladištene lakozapaljive i eksplozivne tvari. Osobe koje rukuju opasnim tvarima su adekvatno educirane, upoznate sa opasnostima i uvježbani prema svim pravilima o izbjegavanju akcidentnih situacija.

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja:

Pri projektiranju objekata koje u koriste, skladište ili upotrebljavaju opasne tvri ili određivanju prometnica kojim će se prevoziti opasne tvari potrebno je voditi računa da:

- Tehnološki procesi u kojima se koriste ili proizvode zapaljive tekućine i plinovi ili eksplozivne tvari, mogu se obavljati samo u građevinama ili njenim dijelovima koji su izgrađeni sukladno važećim propisima koji uređuju predmetnu problematiku. Ove zahtjeve je nužno ugraditi u dokumente prostornog uređenja.
- Kod lokacija gdje se proizvode, skladište, prerađuju, prevoze, sakupljaju ili obavljaju druge radnje s opasnim tvarima ne preporučuje se gradnja objekata u kojem boravi veći broj osoba. (dječji vrtići, škole, sportske dvorane, trgovački centri, stambene građevine i dr.).

- Nove objekte koji se planiraju graditi u kojima se pojavljuju opasne tvari potrebno je locirati gdje ne ugrožavaju stanovništvo te obvezati vlasnike istih na uspostavu sustava za uzbunjivanje uvezivanje na nadležni ŽC 112.
- Za potrebe gašenja požara u hidrantskoj mreži treba, ovisno o broju stanovnika, osigurati potrebnu količinu vode i odgovarajućeg tlaka. Prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža, ukoliko ne postoji treba predvidjeti vanjsku hidrantsku mrežu sukladno propisima, naročito se naglašava nedostatak hidranata na odlagalištu otpada.
- Za gašenja požara na građevinama ili otvorenom prostoru treba planirati odgovarajuće vatrogasne pristupe, prilaze i površine za operativni rad vatrogasnih vozila.

U dokumente prostornog uređenja Grada Komiže ugraditi mjere zaštite sukladno Pravilniku o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN br. 29/83, 36/85 i 42/86), te Pravilniku o postupku uzbunjivanja stanovništva (NN br. 47/06, 110/11, 10/15), te drugim zakonskim propisima iz područja zaštite i spašavanja.

Tehničko-tehnološke nesreće izazvane opasnim tvarima u prometu

Prijevoz opasnih tvari na širem gradskom području nije dozvoljen, osim u slučajevima opskrbe gospodarskih subjekata i stanovništva.

Na području Grada Komiže prijevoz opasnih tvari dozvoljen je na državnoj prometnici D-117. Obzirom na navedenu trasu kojom je dozvoljen prijevoz opasnih tvari, može se konstatirati da se na području Grada obavlja prijevoz u tranzitu.

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja:

- Uz D-117 u dužini od jedan kilometar potrebno je spriječiti daljnji razvoj naselja.
- Stanovništvo stalno educirati za postupanje u slučaju nesreće s opasnim tvarima

U dokumente prostornog uređenja Grada ugraditi mjere zaštite sukladno Pravilniku o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN 29/83, 36/85, 42/86), Pravilniku o postupku uzbunjivanja stanovništva (NN 47/06, 110/11, 10/15) i drugim zakonskim propisima iz područja zaštite i spašavanja

Epidemiološke i sanitarne opasnosti

Sumirajući iskustva zdravstvenih službi kod nastanka različitih katastrofalnih situacija i opće epidemiološke karakteristike pojedinih zaraznih bolesti, moguće je sa izvjesnom sigurnosti predvidjeti koja će se epidemiološka problematika javiti kod civilnog pučanstva u slučaju pojave takvih stanja.

Kako su glavne okolnosti i posljedice koje bi eventualna katastrofa mogla prouzročiti okvirno predvidive i kako je njihov utjecaj na pojavu i širenje zaraznih bolesti pretežno poznat, mogu se i moraju prihvatiti katastrofalne situacije i mjere koje bi ih mogle spriječiti ili barem ublažiti.

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja:

- Statistički pregled područja koja bi mogla biti pogođena epidemiološkim i sanitarnim ugrozama
- Kartografski prikaz mogućih izvora ugroze (odlagališta otpada, kanalizacijski sustav, otpadne vode itd.)
- Mjerama zaštite u dokumentima prostornog uređenja potrebno je eventualna odlagališta otpada planirati na većoj udaljenosti od naseljenih mjesta kao i od podzemnih vodotoka na području Grada i na mjestima gdje bi na najmanji mogući način onečišćavala okoliš

- Eventualne gradnje životinjskih farmi također planirati na većoj udaljenosti od naseljenih mjesta i vodotoka, a sukladno pozitivnim propisima koji reguliraju ovu problematiku

Na području Grada nadležne ustanove, u slučaju opasnosti od pojave određenih bolesti, svakodnevno moraju pratiti stanje i po potrebi poduzimati propisane mjere za izolaciju i suzbijanje bolesti. U dokumente prostornog uređenja Grada Komiže ugraditi mjere zaštite sukladno Pravilniku o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN br. 29/83, 36/85, 42/86), Pravilniku o postupku uzbunjivanja stanovništva (NN br. 47/06, 110/11, 10/15), te drugim zakonskim propisima iz područja zaštite i spašavanja

Nesreće na odlagalištima otpada

Potrebno je ustrojiti i održavati propisan način prikupljanja, selektiranja, uporabe, odvoženja i zbrinjavanja otpada kod ovlaštene pravne osobe, i to na propisan način kojim će se opasnost od nastanka i širenja nastalih požara i drugih opasnosti smanjiti na najmanju moguću razinu. Posebnu pozornost obratiti na propisno gospodarenje sa opasnim otpadom.

U cilju smanjenja mogućih nesreća na odlagalištima potrebno je provoditi zbrinjavanje otpada na propisani način, na način da se:

- organizira kontrolirano prikupljanje i skladištenje otpada na nivou Grada,
- uspostavi sustav odvojenog prikupljanja otpada,
- educira javnost po pitanju uspostave odvojenog prikupljanja otpada,
- spriječi nastajanje divljih odlagališta,
- radi na recikliranju i uporabi otpada,
- smanji udio biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu,
- izdvoji gorivo iz otpada,
- smanje količine otpada koje se odlažu na odlagalištima.

Ostale mjere za slučaj katastrofe i velike nesreće

Pored gore navedenih vrsta ugroza kojima je izložen Grad Komiža, te mjera kojima se smanjuju mogućnosti nastanka velikih nesreća ili katastrofa u dokumente prostornog uređenja nužno je ugraditi i mjere kojima se omogućuje opskrba vodom i energijom za vrijeme otklanjanja posljedica nastalih prirodnom ili tehničko – tehnološkom nesrećom na način da se:

- Obavi stručna ekspertiza kojom bi se utvrdila mogućnost i način opskrbe vodom i energijom
- Kartografski prikaže razmještaj vodoopskrbnih objekata za izvanredne situacije te razmještaj pokretnih elektroenergetskih uređaja

Također je u dokumente prostornog uređenja potrebno uvrstiti i postupke koji će omogućiti učinkovito provođenje mjera civilne zaštite (evakuacija, sklanjanje i zbrinjavanje) na način da se:

- Kartografski prikaže mreža skloništa po vrstama i kapacitetu, te područje naselja koje gravitira pojedinom skloništu (Pravilnik o kriteriju za gradove i naseljena mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi zaštitni objekti NN br. 02/91)
- Kartografski prikaže lokacija sirena za uzbunjivanje, te navedu drugi načini obavješćivanja i uzbunjivanja stanovništva
- Kartografski prikažu sabirni punktovi za evakuaciju, putevi evakuacije kao i lokacije smještaja evakuiranih (čvrsti objekti ili kamp naselja)

10. MJERE PROVEDBE URBANISTIČKOG PLANA

10.1. Obveza izrade akata, studija i poštovanja pravilnika

Članak 30.

(1) Za sve zahvate za koje se procjeni da će ugroziti okoliš obavezna je izrada potrebnih akata i studija uz poštovanje svih relevantnih pravilnika i zakona.

Ostale odredbe

Članak 31.

(1) Elaborat Urbanističkog plana izrađen je u šest izvornika i sadrži knjigu 1. (tekstualni i grafički dio) te knjigu 2. (obvezni prilozi). Ovjeren pečatom Gradskog vijeća Grada Komiže i potpisom predsjednika Gradskog vijeća Grada Komiže sastavni je dio ove Odluke.

(2) Uvid u elaborat Urbanističkog plana može se obaviti u Jedinstvenom upravnom odjelu Grada Komiže.

Članak 32.

(1) Ova Odluka stupa na snagu osmog dana nakon objave u „Službenom glasniku Grada Komiže“.

Klasa:

Urbroj:

Komiža, 2018. godine

GRADSKO VIJEĆE
GRADA KOMIŽE

PREDSJEDNIK GRADSKOG VIJEĆA

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
GRAD KOMIŽA
GRADSKO VIJEĆE